

ЇХ ОБ'ЄДНАЛА ВІЙНА ТА КОХАННЯ

ЛЮДИ с. 9

СЕРЕДА

27 листопада 2019

№47

ВРЯТУЙТЕ БАТЬКА ДВОХ ДІТЕЙ

ДОПОМОГА с. 3

1 блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

te.20minut.ua

РІЗДВО 25 ГРУДНЯ ЧИ 7 СІЧНЯ

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

129

ВАКАНСІЙ ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Про можливість святкування Різдва Христового 25 грудня митрополит Епіфаній заявив 24 листопада

Тернополяни відразу активно почали обговорювати зміну дати святкування. Їхні думки розділилися

Наскільки реальне перенесення святкування Різдва та як це вплине на календар свят, з'ясувала «RIA плюс»

Читайте **ГОЛОВНЕ** с. 5

Коли українці мають святкувати Різдво

25 грудня

69.83%

7 січня

32.64%

Мені байдуже

7.63%

Всього голосів: 478

Результати опитування на сайті te.20minut.ua

Прожити на 50 гривень у день

Читайте **ЕКСПЕРИМЕНТ** с. 4

Якщо не хочете платити «за штори»

Читайте **ОСВІТА** с. 11

3 грудня вся світова спільнота долучається до привітань з нагоди Міжнародного дня людей з інвалідністю

Громадяни з обмеженими фізичними можливостями потребують особливої уваги, для них мають бути створені такі умови, які дадуть змогу відчути себе рівними серед рівних. Адже саме ставлення до інвалідів визначає ступінь інвалідованості суспільства. Наше підприємство працює з 1945 р., та забезпечує протезно-ортопедичною продукцією десятки тисяч людей з інвалідністю, для того, щоб вони почували себе повноцінними!

Від щирого серця бажаємо людям з особливими потребами міцного здоров'я, сили духу, вітанням, віри у завтрашній день, миру, наснаги до життя.

Юрій Хоміцький,
Директор Тернопільського національного закладу спеціального освіти «Заклад інвалідів», заслужений працівник соціальної сфери України

вхідні **ДВЕРІ** **ВОРОТА АВТОМАТИЧНІ**

під індивідуальні розміри гаражні, відкатні

підприємство **РИФ** м.Тернопіль, вул. Довженка, 18 тел.:(0352) 438030, (067) 7191371

www.rif.te.ua

ВІРОБНИЦТВО ТА ПРОДАЖ

АГ **ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ БЕТОННИЙ ЗАВОД**

- Панелей
- Перемичок
- Фундаментних блоків
- Балконних плит
- Плит огорожі
- Товарного бетону
- Фібробетону

0500 600 400 вул. Бродівська, 48

ТЕРНОПІЛЬ БУДКОНТРОЛЬ **ПАЙОВА ЧАСТКА**

Луцаківського - Тролейбусна

- будівництво комфорт-класу
- індивідуальне опалення
- клас енергозбереження «А»
- підземний паркінг
- персональний підхід

ЦЕГЛЯНИЙ БУДИНОК

офіс: вул. Київська, 7Д, тел.:(067) 128-51-71, (0352) 42-00-14, сайт: www.bud-control.te.ua

МИ ПЕРЕВІРИЛИ: ЧИ РЕАЛЬНО ВИКЛИКАТИ ТАКСІ З ДИТЯЧИМИ АВТОКРІСЛАМИ

Безпека ■ Від 20 листопада водії, які перевозитимуть дитину без спецзасобу, платитимуть штраф. Стосується це не лише приватних водіїв, а й таксі. Ми вирішили перевірити, чи прийдуть на виклик таксі Тернополя до мами з двома дітьми віком півтора і 4 роки, ріст яких 82 см і 105 см. І чи обійдеться послуга дорожче

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 095-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Напередодні, 29 жовтня, нардепи ухвалили закон, за яким перевезення дітей без автокрісел карається штрафом у 510 грн. За повторне порушення доведеться заплатити 850 гривень.

Правоохоронні органи сподіваються, що прийняття цього закону зменшить дитячий травматизм та смертність на дорогах.

Ми перевірили: чи зможе замовити таксі з автокріслами мама з двома дітьми. У жодній з опитаних фірм не гарантують, що автомобіль матиме крісла для обох дітей. І в деяких фірмах за послугу доведеться доплатити

матизм та смертність на дорогах. Нині ж, за статистикою, кожен десятий потерпілий українець в ДТП — дитина. Трагедії стаються, зокрема, і через відсутність автокрісел.

Згідно з документом, дітей до 12 років або тих, чий зріст менше ніж 145 см, перевозити можна лише в автокріслах.

Фахівці таких автомобільних атрибутів підкреслюють їхню ефективність й наголошують на небезпеці перевезення малечі на руках.

— Під час зіткнення автомобіля

Відповіді диспетчерів тернопільських служб таксі

Номер виклику таксі	ЩО НАМ ВІДПОВІЛИ
549	<ul style="list-style-type: none"> • Крісел ми не маємо. А ви викликаєте таксі, як зазвичай. • А штрафи? Я власних крісел для дітей не маю! • Вас штрафи не стосуються. • Але це ж порушення... • Це не буде порушенням.
5210	<ul style="list-style-type: none"> • Зараз ми напишемо водіям, хто має крісла для дітей такого віку. • Для обох дітей знайдете? • Ні, для двох точно водії не мають. Хіба будуть брати один в одного. Так, ми знаємо, що відсьогодні потрібні крісла. • А на ціну це вплине? Буде дорожчим проїзд? • Ні, поки що — ні.
4740	<ul style="list-style-type: none"> • Ми знаємо, що від сьогодні треба возити дітей в автокріслах. До батьків з дітьми водії на виклик поки не їдуть. • А як же нам дістатись до лікарні? • Ну, хіба водії на свій страх і ризик візьмуть. • А буде дорожчим проїзд? • Я знаю, що на інших фірмах це +35 грн. Ми поки що, ще й з двома дітьми, ні, на жаль, навряд чи з кріслами зможемо перевезти.
579	<ul style="list-style-type: none"> • Ми зараз напишемо в примітках водіям, що вам потрібно два автокрісла і для якого віку. Якщо хтось матиме такі і візьме замовлення — повідомимо вам. • А це буде дорожче? Бо від Київської до Сахарова — мінімальний проїзд. • Для перевезення дітей в автокріслах потрібно буде доплатити 35 грн. Шукати для вас машину? • Ні, дякую.
828	<ul style="list-style-type: none"> • Я вкажу в коментарях інформацію для водіїв. Просто, щоб у когось були два автокрісла — навряд. Бо тоді вони не зможуть перевозити інших пасажирів. • А цікавилися інші батьки вже сьогодні? Багато замовляють з автокріслами? • Так, сьогодні було багато дзвінків. • А буде дорожчою поїздка? • Поки що ні. Адміністрація нашого таксі не давала вказівок на рахунок подорожчання вартості проїзду для пасажирів з дітьми в автокріслах. То шукати авто? • Ні, поки що — ні. Дякую.
917	<ul style="list-style-type: none"> • Ні, ще наразі у нас немає такої послуги. • То водії не прийдуть на виклик? • Водії прийдуть, але без крісел. • А буде поїздка дорожчою? • Ні, на вартість проїзду пасажирів з дітьми це не впливатиме.

на швидкості 50 км /год малюк, масою 30 кг, набуває ваги в одну тонну, тому жодні руки мами чи тата не в силах його утримати. Манекен, який замінює дитину при краш-тестах, під час зіткнення вилітає в лобове скло так, що скалки проникають в голову на глибину 1 сантиметра, — пояснюють спеціалісти.

Автокрісло — безпека дитини

Як кажуть в управлінні патрульної поліції, не лише штрафи мають мотивувати батьків возити дітей у автокріслах.

— Єдина причина, чому батьки мають використовувати автокрісла, — це пасивна безпека вашої

дитини, її життя та здоров'я, — наголошують в управлінні патрульної поліції в області. — Адже саме автокрісло зменшує ймовірність загибелі дитини під час ДТП. Просто дотримуйтеся цього важливого правила. Не тому, що штрафи, а тому, що любите свою дитину й бажаєте їй лише найкращого.

Правоохоронці переконують, що саме автокрісло зменшує ризики під час ДТП. За їхніми словами, у разі серйозних дорожньо-транспортних пригод, воно запобігає фатальним наслідкам в 55%.

До слова, продавці розповідають, що ціна на нове універсальне автокрісло стартує від чотирьох тисяч гривень. Є й дешевші, ті що були у користуванні. Але фахівці переконують, що такі крісла краще оминати. Конструкція автокрісла під час найменших зіткнень буде порушена і вже не гарантуватиме безпеку.

Тим часом у громадському транспорті залишиться все без змін. Обладнувати тролейбуси, трамваї та маршрутки спецкріслами закон не вимагає.

Як перевозити не можна

Згідно із ПДР, заборонено перевозити дітей, зріст яких менше як 145 см або тих, що не досягли 12-річного віку, у транспортних засобах, обладнаних ременями безпеки, без використання спеціальних засобів, що дають змогу пристебнути дитину за допомогою ременів безпеки, передбачених конструкцією цього транспортного засобу. Також на передньому сидінні легкового автомобіля — без використання зазначених спеціальних засобів; на задньому сидінні мотоцикла та мопеда; до 16-річного віку — у кузові будь-якого вантажного автомобіля; організовані групи дітей у темну пору доби.

Ці всі моменти стосуються і таксі — там малих пасажирів також змушені перевозити в автокріслах.

Ми вирішили перевірити, чи прийдуть на виклик таксі Тернополя до мами з двома дітьми, віком півтора і 4 роки, ріст яких 82 см і 105 см. І чи обійдеться послуга дорожче.

За легендою, мама з двома дітьми повинна терміново проїхати з вул. Київської на Сахарова, до обласної дитячої лікарні, де розміщений травмункт.

Зазвичай, за цю відстань сплачували вартість мінімального проїзду — 33-35 грн, залежно від фірми таксі.

Наш висновок: замовити таксі мамі з двома маленькими дітьми — можливо. Щоправда, у жодній з фірм не можуть гарантувати, що автокрісло буде з автокріслами для обох дітей. Окрім того, ймовірно, доведеться на пошук авто з автокріслами витратити суттєво більше часу. І в деяких фірмах за послугу доведеться доплатити. Якщо йдеться про відстань, за яку ви раніше заплатили б вартість мінімального проїзду, тепер доведеться викласти вдвічі більше.

РАК ВТРУТИВСЯ У ЖИТТЯ: БАТЬКОВІ ДВОХ ДІТЕЙ ПОТРІБНА ДОПОМОГА

Терміново ■ У 34-річного Руслана Смалья із Чорткова — гостра форма лейкозу. Чоловік — батько двох маленьких донечок, який вірить у свою перемогу над недугою. Проте лікування лейкемії — дороговартісне, щоб вигнати лейкоз з організму, чоловікові треба зробити трансплантацію кісткового мозку. На це потрібно приблизно 150 тисяч доларів

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

— У мене чудова дружина та дві доньки, старшій — 4 роки і молодшій — 4 місяці. І, власне кажучи, я щасливчик, як то кажуть, живу як в Бога за пазухою. Проте все наше життя змінилося кілька місяців тому. У вересні в мене виявили гострий лімфобластний лейкоз, по-простому — це рак крові, який може піти назавжди лише з трансплантацією кісткового мозку, — розповідає Руслан.

34-річний Руслан Смалья із Чорткова, але живе зараз та працює у Києві. 2019 рік у нього був відзначений народженням молодшої доньки і першим катанням на велосипеді старшої. І все було б чудово, якби чоловіка раптово не почав боліти живіт.

— У мене просто болів живіт і я звернувся до лікаря. Лікар почав лікування, нічого не відчував біди, але раптом лікар зрозумів, що щось не так, і потрібно здати аналізи, — каже співрозмовник. — І після того, ми зрозуміли, що потрібно терміново лікувати інше, а не живіт, оскільки біль у животі — це наслідок страшно хвороби. Мені поставили діагноз — рак крові.

Чоловік почав одразу шукати клініки, розумів, що потрібно якнайшвидше лікувати недугу, адже на той момент йому встановили гостру форму лейкозу.

— Кожна хвилинка дуже важлива, бо така форма лейкозу дуже швидко «з'їдає людей», — каже чоловік. — Я проходив безліч аналізів, аби визначити, у якій я групі ризику. Їх є дві: одна — потребує пересадки кісткового мозку, а інша — ні. На жаль, мені повідомили невтішну новину, я у групі ризику і мені життєво необхідно робити пересадку кісткового мозку. Її можна робити

лише за кордоном. Також виявилася складна процедура із пошуком донора. У мене дві сестрички, вони здали аналізи, і, на жаль, мої рідні не можуть стати мені донором. Зараз ми звернулись у клініку Туреччини, де мені мають знайти донора та згодом зробити пересадку.

Руслан зараз на другому етапі індукції. Чоловік вже пройшов один курс хіміотерапії, зараз проходить другий. Лікарка у клініці, в якій зараз лікується Руслан, сказала, що у нього є орієнтовно два місяці часу, а потім потрібно робити пересадку.

— До Нового року я маю, із Божою допомогою, вийти повністю на ремісію і тоді їхати на пересадку, — каже чоловік. — Клініка у Туреччині готова прийняти у будь-який момент, лиш би у мене було хороше самопочуття. Головне, щоб хвороба не повернулася, бо тоді дуже сильно падають шанси на одужання.

На пересадку та лікування чоловікові потрібно приблизно 120-150 тисяч доларів.

— Це не підйомна сума для нашої родини. Кожну гривню ми сприймаємо із величезною подякою, ми шукаємо кошти різними способами, але без допомоги небайдужих нам не впоратися, — каже Руслан. — Я і моя сім'я віримо в перемогу!

«Мені є заради чого жити»

— У мене є те, що тримає мене на плаву — моя родина. Взагалі, я розумію, що дуже важливий мій внутрішній стан, мені не можна покладати руки, — каже співрозмовник. — Дружина мене неймовірно підтримує тим, що постійно надсилає фото та відео. Оскільки вона не може прийти і бути поруч, бо немає на кого залишити наших маленьких донечок. Але, коли знаходить змогу, то приїжджає із моїми донечками в гості. Дуже важливо,

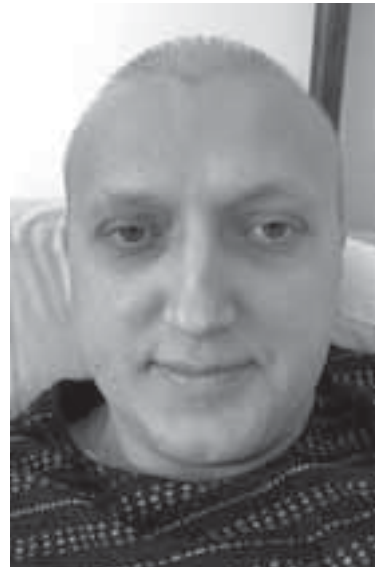
Чоловік — батько двох маленьких донечок, який вірить у свою перемогу над недугою

щоб усі, хто мене відвідує, були цілковито здорові. Бо у мене зараз такий стан, що найменший вірус може погано вплинути на перебіг лікування.

Чоловік каже, що горе об'єднало його із усіма друзями, рідними та навіть незнайомими йому людьми, які просто хочуть допомогти.

— Родина, друзі постійно підтримують. Мама поруч скільки може часу проводить зі мною у лікарні, — розповідає Руслан. — Всі, хто мене знає, підтримують максимально. Навіть люди, які надсилають мені кошти на лікування, із якими ми познайомилися через соцмережі, так щиро мене підтримують. Горе об'єднує усіх. У мене з'явилося безліч нових друзів, яких я хочу побачити і побачу!

Зараз чоловік майже постійно знаходиться у лікарні, якщо аналізи втішні, то на день-два його відпускають додому.

На пересадку та лікування Русланові потрібно приблизно 120-150 тисяч доларів

ЯК ДОПОМОГТИ

Перерахувати кошти можна за реквізитами:
ПриватБанк (Смалья Катерина Владимировна) 4149629381916584
Монобанк: 5375 4141 1385 5653
Для перерахування:
Kateryna Smal

PayPal: kateryna.markova@outlook.com
Eur : LU250141270293420000
kateryna markova (Luxembourg)
Usd: LU080141870293403010
Kateryna markova (Luxembourg)

Сьогодні на сайті 20minut.ua

Найчастіше читають:

- Біля Збарзького КП на смерть збили людину
- На Протасевича аварія: є постраждалі, рух ускладнено
- Чому припинили виплати лікарняних і декретних. І коли їх відновлять?
- Хто може подавати документи на відключення від централізованого опалення і яка процедура
- «Я щасливчик: у мене дві донечки та чудова дружина, але рак втрутився у життя»: у Руслана Смалья — лейкоз
- Десять тисяч гривень за повернення Хатіко додому: сім'я з Гаїв розшукує домашнього улюбленця
- Біля Chicken Hut більше немає пішохідного переходу: людей це не зупиняє
- Має протипухлинну дію, але викликає звикання: скільки кави можна пити, щоб не нашкодити здоров'ю
- Загубив гаманець: тернопольянин просить допомоги у пошуках

Найбільше коментують:

- Економимо: журналістка «20 хвилин» впродовж тижня житиме на 50 гривень у день
- Різдво 25 грудня чи 7 січня: усе залежить від позиції українців (для обговорення)
- «Тиждень без»: приєднуйтесь до челенджу «20 хвилин» та відмовтеся від солодкого
- Якщо дитина «застукала» вас під час інтиму: коли сказати про це?
- «Вони заплатили за Україну надто велику ціну»: День Гідності і Свободи у Тернополі
- Вандалізм: інклюзивний дитмайданчик в парку ще не відкрили, а вже понищили
- #тижденьбезсолодкого: чим замінити цукор та чи корисно це (поради лікарів)
- Топ-10 місць Тернопільщини з неймовірними краєвидами, куди можна поїхати на вихідні

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Наталія Корпан. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Поліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 51-51-26
Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Чергова міської ради 1580
Довідкова залізничного вокзалу 1505
Довідкова автовокзалу 1504
Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів 52-16-65
Управління транспорту 52-15-14
Перевірка якості продуктів 52-23-87
Довідка міськвиконкому 23-63-97
Головавтоінспекція 52-47-38
Аварійна електромереж 52-24-66

ПРОЖИТИ НА 50 ГРИВЕНЬ У ДЕНЬ: МІСІЯ (НЕ)ЗДІЙСНЕННА

Гроші ■ Чи можливо прожити в Тернополі на 50 гривень у день, перевірила журналістка «RIA плюс». Для чого: щоб побачити на що йдуть витрати, навчитися розподіляти кошти. Та просто перевірити чи це реально, адже так живе чимала частина українців

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIATUR9@GMAIL.COM,
097-16-141-50

Експеримент «Тиждень на 50 гривень у день» розпочався у середу, 20 листопада.

Ми продовжуємо спецпроект #тижденьбез, у рамках якого проводимо челендж та експерименти.

У чому суть: ми поділили мінімальну зарплату (4 173) на місяць, вийшло приблизно 150 грн на день. Взяли суму 50 грн в день, бо решту відкладаємо на комуналку. У результаті опишемо, в чому себе обмежували, чи реально на 50 грн в день прожити, що на них можна було купити, скільки зекономили і яким способом.

«Дехто живе і на меншу суму»

Жити саме на суму 50 гривень в день — ризикова справа. Адже якщо витратити 14 гривень на маршрутку, то залишається лише 36. За них можна купити упаковку молока та половинку хліба. Та все ж для когось і ця сума є непосильною. Мінімальна пенсія сьогодні — 1638 грн.

У 2019-му році мінімальна зарплата в Україні — 4173 гривні. У середньому на день можна витратити 150 гривень, але якщо від цієї суми відняти витрати на комунальні послуги та оренду житла (якщо вам потрібно), то залишається не так вже і багато. За мету нашого експерименту ми поставили підвищити фінансову грамотність та навчитися планувати витрати, тому зібralи коментарі експертів про те, як правильно планувати свої витрати і як економити, якщо ви потрапили у скрутне становище.

З чого почати, якщо в кишені — 50

Про те, з чого починати економити та як краще витратити гроші, якщо їх є точно визначена сума, ми запитали у експерта із фінансової грамотності, засновниці школи фінансового успіху, викладачки курсу «Фінансова грамотність» у двох тернопільських вишах Наталії Оришак.

— Щоб впасти із цим завдан-

ням та прожити на 50 гривень в день, треба взяти до уваги найнеобхідніші витрати: харчування і транспорт, — каже експерт. — Я вважаю, що один тиждень на 50 гривень в день одній людині реально прожити. На цей період якісь масштабні покупки можна відкласти. Він буде корисним для людей, які хочуть на що-небудь підзбирати собі грошей. Ми маємо брати до уваги, що тут практично доведеться відмовитися від розваг та дозвілля, на яке ми зазвичай витрачаємо гроші.

Перш за все експертка радить навчитися планувати свої витрати.

— Сьогодні у контексті глобальних таких проблем варто звернути увагу на відповідальне споживання, — каже Наталія Оришак. — Щодня у світі заклади харчування викидають мільйони тонн харчів, водночас інші люди мають нестачу їжі. Перший крок до відповідального харчування — це планування покупок. Є така приказка: заощадив — значить заробив.

Нам потрібно конкретно прописати всі покупки перед походом в магазин та купувати все невеликими порціями із розрахунком на тиждень.

— Наприклад, на сніданок одного дня потрібно 2 яйця — це 4 грн, приблизно 20 грамів масла, хліб (можна придбати за 8-9 гривень половинку батона і його вистачить на кілька днів. А у разі якщо ми його не з'їли — можемо поставити у морозилку). У такий спосіб на сніданок ми витрачаємо приблизно 9-10 грн, — говорить лані Оришак. — Щоб зекономити на каві та не купувати її на вулиці, можна користуватися термосом чи термочашкою, та заварювати її вдома.

Де шукати знижки

Другим кроком на шляху до успішного заощадження, як каже експертка, є вивчення цін у магазинах міста. А продукти купувати там, де вони найдешевші.

— Вам потрібно виділити час на те, щоб вивчити ціни у тих чи інших магазинах, — каже Наталя Оришак. — Достатньо переглянути ціни у 3-4 магазинах, які є поблизу. Серед них зайдіть і в мережевий супермаркет. Там часто є знижки та акції.

Щоб зекономити на транспорті,

варто користуватись електронним проїзним, так за маршрутку ви платитимете не 7, а 6 гривень. Або ж обирати для пересування містом тролейбусний маршрут. Готівкою у тролейбусі доведеться заплатити 6 гривень, електронний квиток — 5.

На яких продуктах харчування економити не варто

— Найголовніше, що не можна повністю виключати з раціону — це крупи, — розповідає дієтолог, фітнес-тренерка Ольга Колопенюк. — Якщо ми говоримо про 50 гривень, то не можемо дозволити дорогі продукти. Але крупи, хоча б 50 грамів на день в сухому вигляді, мають бути. Має бути як мінімум 2 яйця. Потрібно пам'ятати і про білок. Щодо м'яса, то, якщо є можливість, 100-150 грамів на день, хоча б курятини.

Якщо на м'ясо коштів не вистачає, то ви можете інколи замінити їх бобовими. Чудово підійде квасоля. Білок, який наш організм отримує із м'яса, ми можемо взяти із молочних продуктів та яєць. Із фруктів буде достатньо одного яблука в день. Не обов'язково у свій раціон включати екзотичні фрукти. З овочів дієтолог радить їсти свіжу або квашену капусту.

— Насправді, необов'язково, щоб продукти коштували дорого, — каже Ольга Колопенюк. — Наприклад, червону рибу можна замінити кількою чи оселедцем. Зараз дуже популярними стали насіння чіа. Але його, насправді, можна за-

мінити звичайним льоном. Є кінуа, але її можна замінити гречкою, яка теж багата білком.

На день варто робити від трьох до п'яти прийомів їжі. Найбільш калорійним має бути обід — приблизно 50% від загальної кількості

калорій, які ви споживаєте на день. На вечерю потрібно найменше калорій — це приблизно 20%, і 30% від загальної кількості калорій потрібно спожити на сніданок. Окрім того, можна робити перекуси. Вони можуть мати приблизно 10-15%.

— Коментар Найкорисніша звичка — планувати покупки

■ Ольга Турчак, журналістка:

— Насправді, найважче — це не купувати того, чого хочеться. Погодьтеся, у морозну погоду, коли поспішаєш на роботу зустріч або зустрічаєшся з подругами, стриматись від чашки лате з собою досить важко. А ще важко — стриматись від солодощів або просто чогось добренького. На тиждень мені довелося відмовитися від розваг, посиденьок з подругами за чашкою кави

та звичайного дівчачого «походити магазинами». За порадами експерта, усі покупки, які було потрібно додому із побутової хімії, засобів гігієни, посуду та ще чогось більш вартісного ми зробили завчасно або відтермінували ненадовго.

На початку експерименту редакція «20 хвилин» отримала багато коментарів про те, що таким експериментом ми хочемо привчити людей до «вічної економії», але насправді суть у тому, щоб вміти планувати свої витрати та побачити, куди «йдуть ваші гроші», нічого поганого не бачу. А ще зворушило, що дехто і такої розкоші «пожити на 50 гривень у день» собі дозволити не може. Тому перевірила на собі, як воно.

А ще тепер маю корисну звичку — планувати завчасно покупки. Коли йдеш у магазин із своїм списком — все якось зовсім по-іншому. Інколи доводилося ходити пішки на роботу. Добре, що живу я недалеко. Дещо врятувала поїздка до батьків. Я потрапила на свято, тому добряче нагодували ще й підкинули домашніх закуток. Загалом добре, що деякі продукти у мене були вдома. Не довелося купувати макарони, чай, каву, цукор, олію, приправи та інше.

Цікаво, що знайшла у місті багато магазинів із досить пристойними знижками. Наприклад, 100 грамів курячих гомілок в одному магазині коштують 6,4 грн, в іншому, за акцією, 5,3 грн. Куряче яйце можна знайти за 2 грн та за 4 грн.

Щосуботи звикла робити випічку, а грошей на продукти для неї немає. Тому традицію порушено. Загалом таки довелося порушити і експеримент, але причина була поважною: батько святкував День ангела. За 50 грн подарунок купити не вийшло ніяк.

Отже, скажу, що на 50 гривень прожити реально, якщо забути про всі витрати, крім їжі та проїзду. Хочу подякувати читачам, які під час експерименту люб'язно пропонували підгодувати або позичити грошей.

РІЗДВО 25 ГРУДНЯ ЧИ 7 СІЧНЯ: КОЛИ СВЯТКУВАТИ

Релігія ■ Предстоятель православної церкви України митрополит Епіфаній заявив, що Різдво можна святкувати за григоріанським календарем 25 грудня. Наскільки реальне перенесення вже цього року святкування Різдва та як це вплине на календар свят, журналістка «RIA плюс» обговорила із представниками різних конфесій. Ми дізнавалися їхнє ставлення до можливості перенесення свята

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Зараз у соцмережах люди активно обговорюють цю тему, висловлюють свої думки, умовно поділившись на тих, хто не проти святкувати Різдво 25 грудня та тих, кому ближче 7 січня. Митрополит Епіфаній вважає, що зараз важко уявити, скільки часу знадобиться, щоб змінити святкування цього великого свята зі звичного нам 7 січня.

«У суспільстві може статися розкол»

Більшість Помісних Православних Церков святкують Різдво за новим, григоріанським календарем, про це сказав глава ПЦУ, як повідомляє Релігійно-інформаційна служба. Епіфаній наголосив, що «ми це можемо робити в майбутньому, якщо це буде сприймати український народ».

— Якщо християни в Україні почнуть святкувати Різдво 25 грудня, незабаром можна буде і говорити про зміни в Церкві. Якщо Церква побачить, що більшість православних християн в Україні готові сприйняти це, хочуть святкувати саме за новим стилем, тоді не виникне жодних проблем, — додав митрополит.

Зазначимо, минулого року митрополит Епіфаній озвучував таку ж позицію — лише за згоди українського народу. Водночас він додавав, що питання про перенесення Різдва з 7 січня на 25 грудня поки є не на часі. За його словами, це потрібно втілювати у життя поступово, інакше у суспільстві може статися розкол.

Додамо, Різдво Христове не поділяється на католицьке, православне і протестантське. Просто дата його святкування залежить від того, яким календарем користуються представники конкретної релігійної спільноти — юліанським чи григоріанським.

Думки священників — розділились

От, наприклад, протодиякон

Кафедрального собору Різдва Христового Тернопільської Єпархії Української Православної Церкви Петро Рубльовський вважає, що перенесення недоцільне.

— 3 давніх-давен у нас було Різдво 7 січня і це є вже прийнято нашими предками, — розповідає отець Петро Рубльовський. — Тим паче ми — православні і з точки православ'я йдемо за календарем старого стилю. І за цим календарем у нас Різдво саме 7 січня. Для чого змінювати те, що ми святкуємо кілька століть? Ми є українці із своїми звичаями, традиціями і давайте будемо їх дотримуватись. Бо якщо ми не будемо дотримуватись звичаїв, то нація вимре.

На календар свят, як каже отець, ця зміна не вплине, бо свята мають сталі числа. Але переносити, бо світ йде за новим стилем — це не правильно, бо ми йдемо за старим стилем.

— Якщо змінювати старий стиль, то давайте одразу і наші українські пісні відмінимо, колядки та щедрівки, — додає отець. — А ще, варто пам'ятати, що є люди старожили, яким вже поза 80 років. І от як пояснити їм, що Різдво тепер не 7 січня, а 25 грудня. Зараз зовсім недоречно змінювати це, у нас є більш глобальні проблеми, ніж перенесення Різдва.

Як пояснили журналістці священнослужителі, якщо Владика Епіфаній серйозно задумався над тим, щоб перенести святкування Різдва, то він це питання обов'язково винесе на Соборі. Бо церква у нас Соборноправна, тобто, такі глобальні питання вирішуються з усіма, включаючи священнослужителів, яких торкається це питання, та людей.

«Давно потрібно відзначати з усіма»

А отець Олексій Філюк, священник УПЦ КП із Лановецького району навпаки за те, щоб святкувати Різдво 25 грудня, бо каже, нам давно потрібно відзначати, як і більшості християн світу.

Зазначимо, 93% християн святкують Різдво 25 грудня та лише 7%

Думки священників щодо зміни дати святкування Різдва 25 грудня — розділились

— 7 січня.

— Я за те, щоб Різдво святкували 25 грудня, як і у більшості православних церков світу. Це, звичайно, руйнується весь цикл Богослужінь і свят у році, — каже отець Олексій Філюк. — Перевага у тому, щоб перенести Різдво є кілька. Але от, найпростіша, але вагома причина — святкування Нового року. Український народ, як усім відомо, любить гучно відзначати цей день. Але ж припадає Новий рік на час посту, коли нам, як християнам потрібно молитись й поститись. А народ: танцює, співає, випиває. Тобто, відзначення Різдва 7 січня порушує перебіг свят і створює своєрідний дисонанс у релігійному житті. Звісно, не усі святкують Новий рік, але все ж.

«Доведеться повністю змінити календар»

Старший священник кафедрального собору св.Костянтина та Єлени Євген Заплетнюк православної церкви України каже, що потрібно якомога швидше переходити до святкування Різдва Христового із усім цивілізованим світом.

— Для того, щоб перенести святкування із одного дня на інший, потрібно змінити повністю календар, — каже отець Євген Заплетнюк. — Але одна справа видати директиву, а інша переконати людей. Наша православна церква має своєю церквою-матір'ю Константинопольську православну церкву і хотілось б разом із ними святкувати. І наша православна церква, ймовірно, й готова до змін. Не існує жодних канонічних підстав боятись зміни дати Різдва. Лише дата святкування Великодня — канонічна, згідно з постановою Собору.

Що кажуть представники греко-католиків

Отець Андрій Янішевський Архикафедрального собору Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці, представник греко-католицької конфесії, вважає, що перенесення Різдва на 7 січня — доцільне.

— Питання повинне бути обговорена із усіма конфесіями, які є на території України, — каже отець Андрій Янішевський. — Римо-католики це питання вже вирішили п'ять століть тому, сподіваюсь, і ми його вирішимо. Українська молодь більше підготовлена до таких змін, а старші люди, на жаль, будуть дивитись, що там робиться у Москві або ж кажуть: «А так моя бабця святкувала». І тут мають священники доносити до людей, чому потрібно чи не потрібно переносити Різдво. Питання лише: коли буде офіційно висловлено, що Різдво святкуємо 25 грудня? Чекаємо. Але зазначу, греко-католицька церква точно не буде противитись цьому, але це не може бути стихійно і різко.

«Цей перехід — це момент єдності»

Голова Галицької єпархії Української Лютеранської Церкви Тарас Коковський вже святкує Різдво 25 грудня. Бо на новоюліанський календар Українська Лютеранська Церква перейшла з 2018 церковного року. Це перший такий випадок в Україні.

— Ми прийняли і підтримали рішення Верховної Ради щодо офіційного святкування в Україні Різдва Господа Ісуса Христа 25 грудня. Бо ми прагнемо святкувати Різдво разом з цілим світом і, зрештою, логічно, гарно й по-

можно, коли спершу святкується Різдво, а вже тоді — Новий Рік, — розповідає очільник Галицької єпархії УЛЦ пастор Тарас Коковський. — Благовіщення 2018-го відзначали 25 березня, відповідно до дати Різдва 25 грудня, а інші свята — за новоюліанським календарем. Цей перехід — це момент єдності, а Господь завжди поблагословить те, що йде на добро церкви. І цей крок є саме таким.

Яка позиція тернополян

Журналісти «RIA плюс» також провели опитування на сайті «20 хвилин». У результаті із 478 опитаних — 59% за те, що святкувати Різдво 25 грудня, 32% за те, що 7 січня і 7% — байдуже. До слова, одна із політичних партій у місті провела всеукраїнське опитування за результати якого все-таки показують, що люди готові до змін.

— 93% християн святкують Різдво 25 грудня та лише 7% — 7 січня. 25 грудня святкують Різдво західні країни, а 7 січня — пострадянські. Результати онлайн-опитувань щодо дати святкування Різдва показують, що 72% галичан хочуть святкувати Різдво зі світом 25 грудня, тоді як 28% — 7 січня, — кажуть представники партії.

Варто зазначити, що це не була офіційна заява Епіфанія, а просто вислів. Питання наскільки реальне впровадження змін вже цього року залишається відкритим. Більшість священнослужителів Тернопільщини із різних конфесій підтримують перехід на григоріанський календар. Проте всі вони зазначають, що український народ не зможе одразу сприйняти такі різкі зміни. Та не існує жодних канонічних підстав боятись зміни дати Різдва.

У ТЕРНОПОЛІ БУДЕ ТРЕТІЙ ТЕПЛОХІД

Став ■ На Тернопільському ставі уже весною буде курсувати новий теплохід «Сігма». Його придбали за кошти інвестора. У якому стані теплохід, що зараз з ним роблять

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Новий теплохід придбали за кошти інвестора. З міського бюджету кошти на нього не виділяли. Однак, хто відповідатиме за нове судно, поки що невідомо. У КП «Тернопільелектротранс» повідомили, що теплоходи не стоять на балансі комунального підприємства та порадили звернутися до капітана. Як розповів капітан теплоходу «Капітан Парій» Віталій Стасюк, поки що невідомо, у кого на балансі буде новий теплохід. Це питання наразі вирішують.

Як розповів Віталій Стасюк, сам теплохід в хорошому стані, хоча він

не новий. Його придбали у Запоріжжі.

— Теплохід вже у Тернополі, він пройшов технічний огляд на 5 років ще у вересні, — розповідає Віталій Стасюк. — Ми привезли корпус і будемо його доробляти. У нас специфічна водойма і специфічна сфера надання послуг, адже ми здійснюємо туристичні прогулянки Тернопільським ставом.

Маршрут нового судна буде відрізнятися від маршруту «Капітан Парія» та «Героя Танцюрова». Теплохід починатиме маршрут з центрального причалу і курсуватиме до Протягина. Біля «Водної арени» теплохід повинен буде пропливати під мостом. Щоб це було можливо,

Фото теплохода, який з весни курсуватиме Тернопільським ставом знайшли у мережі Інтернет. Його вигляд буде дещо іншим

конструкцію судна змінюють. Як розповів Віталій Стасюк, наразі встановлюють ходову рубку спеціальної висоти. З судна зрізали старе огороження, ходову рубку та інші елементи.

Хто буде капітаном, ще невідомо. Сам Віталій Стасюк розповідає, що ще не знає, чи саме він буде капітаном нового судна, але пояснює, що він має право керувати будь-яким теплоходом, який курсує Терно-

пільським ставом.

Теплохід має 38 місць. Як розповідає Віталій Стасюк, з 1968 року нові теплоходи на Тернопільський став не заходили. Серед трьох теплоходів «Сігма» є найновішим.

Місто ще не заплатило за обмежувач на «Гаївському», а треба вже новий

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Уже і водії, і механік, який відповідає за ремонт висотного обмежувача на Гаївському, збилися із рахунку скільки ж разів його збивали. Станом на 26 листопада обмежувач на ремонті.

Після однієї із останніх аварій із обмежувачем водії скаржилися, що габаритні ворота стали нижчими ніж 2,5 метри. До слова, раніше журналісти «RIA плюс» двічі перевіряли висоту обмежувача і вона була на кілька сантиметрів вищою. Тоді це підтвердив і начальник відділу технагляду міської ради Олег Вітик. А за листопад водії вантажівок та бусів, висота яких більша, ніж обмежувача, так його понизили, що він «просів» і справді став нижчим.

Зараз ворота на ремонті. Як пояснює Олег Вітик, за ремонт обмежувача після аварій відповідає ТОВ «Тернопіль Мостобуд». Міська рада ще навіть не виплатила вартість обмежувача. Раніше йшлося про вартість у 100 тисяч гривень.

Як розповіли в ТОВ «Тернопіль мостобуд», обмежувач ще не повернули на місце. Його збивали та врізали в нього понад 10 разів. Навіть головний механік Микола Шобан вже не пригадує, скільки разів були аварії з цими воротами.

— Тільки ми його встановлюємо — його одразу збивають, — розповідає головний механік Микола Шобан. — Одного разу обмежувач «травмували» через 8 хвилин після того, як його встановили на місце. У п'ятницю, 22 листопада, ми його встановили і в суботу його довелося

зняти, бо в нього три рази врізали і обмежувач «просів».

Як розповідає головний механік, потрібно або робити нову конструкцію, або капітально ремонтувати стару.

— Обмежувач вже настільки побили, що треба робити нову конструкцію, — розповідає Микола Шобан. — Якщо ремонтувати, то доведеться замінювати труби. Коли його повернуть, не можу сказати.

Як повідомили в ТОВ «Тернопіль Мостобуд», водії, які стають винуватцями пошкодження обмежувача, повинні відшкодувати ремонт. Кілька водіїв вже повернули кошти на ремонт, з кількома винуватцями ДТП працюють страхові компанії. Кільком водіям вдалося втекти з місця аварії, їх розшукують правоохоронці.

Обмежувач через чисельні ДТП погнутий в кількох місцях. Після чергового пошкодження його зняли

Вигравайте дитяче автокрісло в ефірі Нашого Радіо

ВИДАВНИЦТВО RIA

Зробіть дорогу із сім'єю безпечною. Реєструйтеся у грі «Безпека у подарунок».

Із 25 листопада в ефірі Нашого Радіо (104,1 FM) кожна сім'я може виграти дитяче автокрісло від німецького виробника. Усе, що потрібно зробити, це зареєструватися за посилан-

ням (<https://radioclub.ua/news/vigravayte-dityache-avtokrislo-v-efiri-nashogo-rad-8383.html>) та чекати на дзвінок ведучих.

Кожного ранку ведучі шоу «Динаміки» зателефонують двом учасникам, аби провести справжній сімейний батл у прямому ефірі. Радіостанція не лише слухачів без подарунків. Сім'я, що програє, отримає втішний

подарунок — настільну гру. А у п'ятницю серед усіх переможців ведучі випадковим чином обериуть переможця. Він і отримає автокрісло для своїх безпечних подорожей.

Гра триватиме до 27 грудня, тому реєструйтеся. Автокрісло від Нашого Радіо вже зачекалося! Слухати гру «Безпека у подарунок» можна в будні о 08:30.

ПАРКУЙТЕСЯ ПРАВИЛЬНО: У ТЕРНОПОЛІ ВИНЕСЛИ ПОНАД 4600 ПОСТАНОВ

Будьте уважні ■ Постанову про порушення правил паркування можуть виносити без присутності водія. Найбільше порушень в Центрі, зокрема на Князя Острозького-Тараса Шевченка — 1018 порушень, на Пирогова біля дитячої поліклініки та заїзду до швидкої — 683 порушення, на Живова — 485 порушень, на Шептицького — 320 порушень, на Грушевського — 141 порушення

АНДРІЙ ШКУЛА, ВАДИМ ЄПУР,
068-066-80-96, VADIMEV15@GMAIL.COM

Мільйон гривень уже надійшов до бюджету міста від сплати штрафів за порушення правил паркування автомобілів у Тернополі. З лютого у нашому місті за порушеннями «полюють» міські інспектори з паркування, які не пов'язані з поліцією. Постанови оформляють без присутності водіїв, тому якщо не там припаркувались і до авто прийшли інспектори — відмазатися не вдасться.

Нагадаємо, сектор контролю за паркуванням транспортних засобів тернопільська міська рада створила на базі Управління муніципальної інспекції Тернополя. Працівники сектору та управління мають право розглядати справи про адміністративні правопорушення, зокрема й у сфері паркування транспортних засобів відповідно до Закону «Про реформування сфери паркування транспортних засобів», що набрав чинності 27 вересня 2018 року.

Від 255 до 510 гривень

Як повідомив начальник управління муніципальної поліції Тернопільської міської ради Ігор Макси-

мів, у період з 4 лютого працівниками інспекції було складено понад 4600 протоколів за порушення правил паркування. Наразі сплачено 79% штрафів, які отримали водії за неправильну парковку.

— Порушники мають певний період часу на сплату штрафу, — пояснює пан Максимів. — Перших 10 банківських днів з моменту складання постанови є «пільговим періодом». Водій має право сплатити 50% від суми штрафу і така постанова буде вважатися виконаною. На сьогоднішній день приблизно 1500 порушників скористалися таким правом і сплатили лише половину суми від вартості порушення. Водій має місячний термін, щоб сплатити стягнення з моменту набуття законності постанови. Після цього постанова підлягає примусовому виконанню.

Як пояснює посадовець, розмір штрафу буде залежати від типу порушення. Якщо порушення незначне — сума штрафу складає 255 гривень. Якщо своїм паркуванням водій створив перешкоду для руху, то штрафні санкції складатимуть 510 гривень штрафу. Якщо ви не встигли сплатити повну суму штрафу в термін від 10 банківських днів до місяця — постанова направля-

ТАК ПОРУШУЮТЬ ПРАВИЛА ПАРКУВАННЯ У ТЕРНОПОЛІ

ється до виконавчої служби для примусового стягнення. Тоді з водія стягується подвійна плата.

Можна викликати інспекторів

За час виконання службових обов'язків представниками муніципальної інспекції найбільше порушень правил паркування було виявлено на вулицях Князя Острозького-Тараса Шевченка — 1018 порушень, на вулиці Пирогова біля дитячої поліклініки та заїзду до швидкої — 683 порушення, на вулиці Живова — 485 порушень, на вулиці Шептицького біля прибудинкових територій — 320 порушень, вулиця Грушевського — 141 порушення, вулиця Білогірська — 93 порушення.

— У нашому місті є території, де є найбільше проблем з порушенням

правил паркування, — розповідає Ігор Максимів. — Здебільшого це центр міста, прибудинкові території та інші місця з ускладненим рухом. Наші інспектори відпрацьовують ці локації практично кожного дня. Також до нас можуть звертатися тернополяни і повідомляти про порушення.

Зробити це можна за номером: +38 (0352) 40-41-68 або повідомити про порушення у Viber +38 073 015 1481. Бажано зробити фотофіксацію автомобіля з різних ракурсів та щоб були чітко помітні номери автомобіля.

Будуть евакуйовувати

Окрім складання постанов на порушників, інспектори можуть й евакуйовувати автомобілі. Чекають лише на дооблаштування спеціаль-

ного майданчику.

— Зараз міська рада має два ліцензованих евакуатори, які мають право здійснювати евакуацію транспортних засобів, — розповідає начальник муніципалів. — Однак у нас не було арештмайданчика для тимчасового зберігання транспортних засобів. Відповідний майданчик будується по вулиці Бережанській. Роботи вже на завершальному етапі. Я сподіваюся, що до кінця року ми зможемо почати евакуйовувати автомобілі, які перешкоджають руху транспорту. Окрім штрафу за неправильне паркування, водії будуть платити за послуги транспортування та зберігання автомобіля.

Транспортування транспортного засобу на спеціальний майданчик повною масою до 2000 кг включно з послугою — 720 грн; від 2000 до 3000 кг + послуга — 840 грн; від 3000 кг + послуга — 1080 грн. Зберігання транспортного засобу на спеціальному майданчику (стоянці): із першої по сьому добу включно — 144 грн за добу; за кожен наступну добу, починаючи з восьмої — 24 грн.

Причин для евакуації є декілька, найчастіше з них:

- парковка у заборонених ПДР місцях для стоянки;
- парковка на смузі для громадського транспорту;
- парковка, яка унеможливує рух інших машин або ускладнює рух пішоходам.

Інформацію про час та місце евакуації автомобіля, який порушив ПДР України можна буде дізнатися на сайті <http://inspector.rada.te.ua/> у розділі «Постанови», ввівши номер постанови та номер транспортного засобу. Після цього відобразиться вся інформація про автомобіль та обставини, під час яких інспекторами з паркування було вписано постанову. Повернути автомобіль водій зможе тільки після сплати штрафу та послуг з евакуації на транспортну машину.

Біля Chicken Hut більше немає пішохідного переходу

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

На Пирогова, від філармонії до Chicken Hut, замальовали дорожню розмітку та додали елементи огорожі, щоб закрити прольоти. Однак це ніяк не зупинило деяких пішоходів. Хоча всього за 20 метрів є пішохідний перехід зі світлофором, люди переходять дорогу в старому місці. Для цього їм доводиться обійти огорожу і почекаати, доки проїдуть машини. Дехто не зважає на автомобілі і не поспішаючи йде прямо

перед машинами, ніби так і треба.

Водії сигналять таким пішоходам, однак людям байдуже. Все ж таких необачних пішоходів не багато. Більшість переходять дорогу на світлофорі.

Як пояснює начальник відділу технагляду Тернопільської міської ради Олег Вітик, у Тернополі змінять розмітку ще на двох вулицях — на пр. Бандери та на вулиці Коперника.

— Зміни пов'язані з великим трафіком по місту, — розповідає Олег Вітик. — Цей проект погоджено з

поліцією та міською радою.

На пр. Бандери заберуть пішохідний перехід, який розташований біля Управління СБУ в Тернопільській області. Поруч є ще один перехід. На Коперника пішохідний перехід перенесуть.

Тернополяни закликають бути обережними та дотримуватися правил дорожнього руху.

Також нагадуємо, що біля кільця, поруч із двоарковим мостом зі сторони вул. Крушельницької, теж забрали пішохідний перехід, а прохід закрили огорожею.

«Зебру» від філармонії до Chicken Hut замальовали, прохід закрили огорожею. Перейти дорогу на Пирогова можна на переході зі світлофором

ІНКЛЮЗИВНИЙ ДИТМАЙДАНЧИК У ПАРКУ ЩЕ НЕ ВІДКРИЛИ, А ВЖЕ ПОНИЩИЛИ

Вандалізм ■ У парку Національного відродження облаштовують дитячий майданчик для дітей з особливими потребами. На наступний день після того, як встановили гойдалки, одну з них понищили вандалі

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

У Тернополі не так багато дитячих майданчиків для дітей з особливими потребами. Один з таких є на вулиці Федьковича, 16 у дворі Тернопільської міської дитячої поліклініки. Облаштувати такий інклюзивний майданчик запропонувала тернополянка Ірина Хаєцька. Вона подала проєкт на «Громадський бюджет» у 2018 році. Її підтримала достатня кількість тернополян, і на реалізацію проєкту виділили приблизно 1,4 млн гривень. Його вже майже облаштували.

Завод, який виготовляє спеціальні елементи дитячих майданчиків для дітей з особливими потребами, є в Одесі. Такий є один в Україні

Як побачив журналіст «RIA плюс», 21 листопада на новому майданчику вже встановили всі 16 ігрових елементів, облаштували лавки для батьків, урни, постелили газон зі штучним покриттям.

— Часто гуляю в парку зі своїм

собакою і бачу, як роблять майданчик, — розповідає тернополянка Оріся. — Кілька днів тому встановили гойдалки. Людей і дітей тут ще не бачила, бо дуже холодно.

Роботи на майданчику ще тривають, але одну з гойдалок зламали вандалі. Зробили це на наступний день після встановлення.

— Я не розумію, як у цих «людей» піднімається рука ламати дитячі майданчики, — каже тернополянка Оріся. — Біля мого будинку є дитячий майданчик і там увечері збираються пияки. І хто ж їм що може сказати? Бо і по голові дати можуть. Старші діти казяться на дитячих майданчиках.

Як розповів директор КП «Об'єднання парків культури і відпочинку» Тернополя Микола Лесів, за фактом вандалізму будуть звертатися в поліцію.

— У парку Нацвідродження ми облаштуємо дитячий майданчик для дітей з обмеженими можливостями, — розповідає Микола Лесів. — 19 листопада ми встановили гойдалку і наступного дня під час перевірки я побачив, що її зламали вандалі. Це обладнання ми чекали більш ніж пів року. Не встигли ми ще закін-

Новий дитячий майданчик призначений на дітей різного віку. Він поєднує як розважальні, так і навчальні елементи

чити облаштування майданчика, як його вже понищили. Я хочу «подякувати» тим особам, які це зробили. У людей взагалі немає ніякої совісті.

На майданчику встановили 2 гойдалки, спеціальну карусель, на яку можна заїхати на інвалідному візочку, гойдалку на пружині, пісочниці та великий ігровий комплекс. Окрім каруселей та гойдалок, на майданчику є кілька навчальних дошок для вивчення мови жестів, дошка для вивчення шрифту Брайля, «музична дошка», рахівниця та багато інших елементів для дітей різного віку.

Якщо ви стали свідком вандалізму — варто звертатися до правоохоронних органів.

Перехожі впевнені, що гойдалку могли зламати лише люди напідпитку, які часто «культурно відпочивають» вночі в парках та на дитмайданчиках під будинками

У «Топільче» чистять всі водні канали та вирізають чагарники

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

По те, що у «Топільче» зрізають дерева, в редакцію «RIA плюс» повідомили читачі. Також робітники почали чистити всі водойми. Навіщо довелось зрізати чагарники та коли закінчать роботи — дізнавався журналіст «RIA плюс».

— Бачив в «Топільче», як робітники чистять водойми, але ще вони чомусь зрізають дерева, — розповідає тернополянин Максим. — Може то для того, щоб могла підїхати техніка, але точно не знаю. Як помітив журналіст «RIA плюс», у парку дійсно «кипить» робота. Однак робітники пояснюють, що чагарники зрізають для того, щоб листя не потрапляло у воду.

— Куші треба зрізати, бо вони просто біля води, — пояснюють робітники. — Канали вже понад 20 років ніхто не чистив, вода застоюється, влітку поганий запах від того. З водойм дуже багато мулу, його треба очистити.

Мул, який дістають з водойм, не будуть вивозити, оскільки, як пояснили робітники, це не розумно. Його використають для того, щоб підживити рослинність парку.

— Там, де є можливість, ми будемо розгортати мул, щоб було добриво для дерев, — каже один з робітників. — До того ж це заощадить кошти з місцевого бюджету, бо наймати техніку для цього дорого. Там де поруч з каналами є бруківка — мул доведеться вивозити.

Про те, що водойми у парку

«Топільче» не чистили вже 33 роки, говорить директор КП «Об'єднання парків культури і відпочинку» Тернополя Микола Лесів. Такі масштабні роботи проводять вперше.

— Найперше робітники повинні вирізати весь самосів біля водних каналів, — каже Микола Лесів. — Через самосів у воду потрапляє багато листя, яке не гние, а просто забиває канали. Робітники видалять самосів, зрублять відкоси, очистять канали від мулу та поглиблять їх.

До початку наступного року робітники мають виконати всі роботи відповідно до проектно-кошторисної документації.

— До 1 грудня мають закінчити роботи з очищення озера навколо

Для того щоб очистити водні канали працює кілька одиниць техніки. Мул та сміття дістають екскаватором

Козацького острова, — розповідає Микола Лесів. — До 31 грудня, відповідно до укладеного договору, мають очистити всі водні канали парку.

Як пояснив Микола Лесів, такі роботи необхідні для того, щоб пришвидшити рух води та покращити її стан. Так можна буде запобігти загибелі риби.

ЇХ ОБ'ЄДНАЛА ВІЙНА ТА КОХАННЯ

Весілля ■ У Тернополі повінчалися військовий Сергій та волонтерка Тетяна Новікови. Церемонію влаштувати у духовному центрі Тернопільської артилерійської бригади з дотриманням військових традицій у суботу, 23 листопада

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Він — капітан Збройних сил України, військовослужбовець Тернопільської артилерійської бригади, вона — волонтерка. Обоє зі Львова, познайомились у 2016 році через соцмережі. Сергій тоді шукав волонтерську допомогу для свого підрозділу в тоді ще АТО.

Почалось із дружби

— Ніхто не вірить, але ми познайомилися через соціальні мережі, — каже Сергій. — Потім я приїхав до Львова й ми домовилися зустрітись, але якось так сталося, що перше побачення у нас не вдалося. Та потім ми здзвонювалися ще, і так пішло-поїхало. Декілька зустрічей, так і покохали один одного.

Знайомство з часом перейшло у дружбу, а чергова зустріч запалила вогники обох сердець.

Тетяна допомагала військовому підрозділу, у якому служив Сергій, передавала речі першого вжитку, маскувальні сітки.

— Як тільки почалося війна, я пішов одразу на контракт. А Тетянка мене чекала, було таке, що навіть приїжджала до мене. Допомогала мені та іншим військовим, — розповідає Сергій.

Військовий через три роки все ж завоював серце Тетяни і молодята нещодавно розписалися у місцевому РАЦСі.

— Ми до цього довго йшли, це був тривалий шлях, — розповідає

У духовному центрі Тернопільської артилерійської бригади з дотриманням військових традицій повінчалися військовий Сергій та волонтерка Тетяна Новікови

Тетяна. — І рішення одружитися та обвінчатися було виважене, усвідомлене. Нарешті!

Обвінчалися у військовій частині

Про таїнство вінчання молодята домовилися з військовим капеланом Володимиром Андрухівим. Отець — хороший друг Сергія.

— Із Сергієм, капітаном Новіковим, я познайомився у вересні 2015-го, коли заїхав у Боровеньки, що поруч із Лисичанськом, — розповідає

капелан Володимир. — І досі ми дружимо, це дуже хороша людина. Наречену Сергія я також знаю вже давно, бо вона нам допомагала: в'язала маскувальні сітки, всіляко підтримувала. Взагалі Сергій мені вже давно казав, що я мушу йому шлюб дати і я дуже радий за них.

Наречені хотіли взяти шлюб ще влітку, але капелан лише у листопаді приїхав із зони ООС.

— Мені 56 років і 26 із них я священник, — каже отець Володимир. — Із вересня 2015 року я з

Із Сергієм, капітаном Новіковим, я познайомився у вересні 2015-го, коли я заїхав у Боровеньки, що поруч із Лисичанськом, — розповідає капелан Володимир

На подію з'їхалися рідні, друзі наречених. Відпустку молодята вже відгуляли, й Сергій зараз знову їде на службу

бригадою у бойових діях, а з 2017 я офіційно став капеланом. І бути парафіяльним священником — це одне, а на фронті зовсім інше. Бо коли ти на парафії, то тебе люди на сповіді не питають «Чи я вбивця?». А там хлопці задаються такими питаннями. Але я завжди казав, що хлопці, ви не вбивці, а захисники своєї Батьківщини. Та найбільше мені запам'яталося на службі, як приходив до мене військовий — батько і каже: «Отче, у мене в сина завтра День народження — 10 років,

я хочу, щоб ви відправили Службу Божу за здоров'я».

Отець зізнається, що цей шлюб для нього дуже важливий. Обряд проходив у духовному центрі Тернопільської артилерійської бригади з дотриманням військових традицій. На подію з'їхалися рідні та друзі наречених.

Відпустку молодята вже відгуляли, і Сергій зараз знову їде на службу. Сергій із Тетяною вже переїхали до Тернополя і тепер, кажуть, що будуть тернополянами.

Дорослі очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Дорослі люди очима дітей». Задля експерименту наша кореспондентка показала дітям фото тернополян

Маргаритка Кантурак (4 р)

Святослав Будівський (5 р)

Надія Дейнека — приватний підприємець

— Це лікарка — вона лікує дітей, щоб вони не кашляли.

— Це продавець у магазині. Вона продає овочі і фрукти.

Тетяна Томир — художниця

— Ця тьотя на червоному кріслі — фотограф. У неї є така сумочка, де вона ховає свій фотоапарат.

— Ця тьотя ніде не працює. У неї вихідний.

Вадим Нефодюк — менеджер-логіст

— Думаю, що цей дядько — вчитель. Він вчить дітей читати і рахувати.

— Це водій автобуса. Він перевозить людей.

Оксана Ксензук — лікарка

— Ця тьотя біля фонтану — пекарка. Вона вмє пекти смачні пиріжки.

— Це вчителька. Вона працює з вчителями і вчить дітей.

Якщо хочете, щоб ваша дитина віком 4-6 років стала експертом рубрики «Відомі люди очима дітей», пишіть на електронну адресу: marjana.dokhvat@gmail.com або телефонуйте: 097-783-53-39.

ГАЗ, СВІТЛО, ВОДА: ЩО РОБИТИ, ЯКЩО БІДА

Аварія ■ Що робити і куди телефонувати, якщо затопили сусідів, вибило світло у будинку чи маєте проблеми із газом, дізнавалися журналісти «RIA плюс»

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

У тернопільки Уляни Коваль, яка живе на проспекті Злуки, днями прорвало трубу.

— У мене прорвало трубу, яка веде до батареї, і фонтаном лилася вода серед ночі. Я одразу подзвонила на аварійну водоканалу, — каже Уляна Коваль. — Там мені відповіли, що до нас вони не придуть, бо то не їх компетенція. Дали контакти теплокомуненерго. Останні сказали: «Звертайтеся в ЖЕК або ОСББ».

Жінка також дзвонила на гарячу лінію міськради і їй повідомили, що то її проблема, бо якщо є ОСББ, то ніяка служба не приїде.

— Я, поки батьки збирали воду, побігла до сусіда, а він — до нашого голови ОСББ подзвонив, щоб той дав ключі від підвалу, аби воду самостійно перекрити, — каже тернопілька. — І лише, коли в підвалі перекрили воду, тобто весь стояк, то вода перестала литися. Але я не уявляю, що би я робила, якби голови ОСББ не було б вдома. Ми б затопили весь будинок і ніхто б не прийшов. До речі, минулого року в Уляни така ж зірвало трубу і жінка аналогічно не розуміла, куди їй звертатися.

Тож журналістка «RIA плюс» вирішила розібратися, куди звертатися у різних ситуаціях.

Значимо, в управлінні ЖКГ пояснили, що робочий час обслу-

говуючих підприємств із 08:00 до 17:15. А у післяробочий час, якщо у вас щось трапилося, то потрібно звертатися в аварійну. Номери всіх аварійних служб можна дізнатися в управлінця свого обслуговуючого підприємства.

— Насамперед ви маєте мати контакти того, хто обслуговує ваш будинок — або ОСББ, або обслуговуюче підприємство, — кажуть в управлінні ЖКГ. — А також рекомендуємо звертатися на гарячу лінію міської ради за номером: 1580 або 067 351 5710. А тоді вони вже вас перенаправлять до того, хто зможе вам допомогти. Бо кожне обслуговуюче підприємство має укладені угоди з аварійними електромереж, водоканалу тощо.

Що робити, якщо проблеми із газом

У ПрАТ «Тернопільміськгаз» пояснили, що як тільки ви відчуєте запах газу, наприклад, то потрібно терміново телефонуйте за телефоном 104. — Вже за 15-20 хвилин до вас придуть фахівці, — каже головний інженер ПрАТ «Тернопільміськгаз». — Вам нададуть повноцінний інструктаж по телефону, аби не трапилося небезпечної для вашого здоров'я та життя ситуації.

Що робити, якщо зникла електрика

Як пояснили в управлінні ЖКГ, якщо вибило світло у цілому бу-

До 17:15 аварійні проблеми у будинку може вирішити ваше обслуговуюче підприємство. Після — аварійні служби

динку, то потрібно звертатися безпосередньо в аварійну міських електромереж: (0800) 50-90-40. А якщо у квартирі, то звертайтеся в обслуговуюче підприємство.

Що робити, якщо на голову падає плитка

Як зазначають в обслуговуючих підприємствах, мешканці можуть звернутися до них із проханням облаштувати сітки — вловлювачі для плитки. Також плитку періодично «простукують» по всій висоті будинку, щоб відлетіла та, що ледве тримається, але це не гарантує безпеки, особливо в умовах сильних вітрів. Найоптимальнішим варіантом є комплексне утеплення будинку, яке дозволить одночасно і утеплити житло, і позбутися плитки. Хто відповідатиме, якщо, наприклад, на людину впаде плитка чи пошкодить авто, ми запитали в адвоката.

— За технічним станом будинку повинна стежити структура, на балансі якої він перебуває, — коментує адвокат Ростислав Небельський. — Це може бути

ОСББ чи ЖЕК. Поліція ж може мати стосунок у плані криміналу, якщо людині буде завдано суттєву шкоду. У плані профілактики діяти не будуть. Але є важливий момент, одразу після події варто подбати про фіксування доказів: викликати поліцію, яка все опише. Швидко — у разі шкоди здоров'ю та переписати очевидців, які є потенційними свідками.

Що робити, коли затопили сусіди

Відповідно до норм Цивільного кодексу, майнову шкоду, завдану неправомірними діями (бездіяльністю), відшкодовує в повному обсязі особа, яка її завдала. Винна і потерпіла сторони можуть домовитися між собою або вирішити спір за допомогою суду. Необхідно викликати або балансоутримувача, або представника ЖЕКУ чи ОСББ. Крім того, запросити особу, яка вас затопила, та свідків, які підтвердять наявність і масштаб збитків. Якщо ж довелось викликати аварійну бригаду, не зайвим буде взяти в неї документ

про відвідини квартири. Однак головним доказом стане акт про залиття. Його складає комісія, потім затверджує балансоутримувач, власник приміщення, будинку, споруди, житлового комплексу або комплексу будинків і споруд або інша особа, що обслуговує ваш будинок.

Що робити, якщо прорвало трубу

Як пояснили у КП «Тернопільводоканал», що після 17:15, потрібно телефонувати на аварійну водоканалу за номером: (0352) 52-51-17 і працівники зобов'язані приїхати на виклик. Що робити, коли у будинку завелися гризуни В управлінні ЖКГ Тернопільської міськради радять відразу звертатися до балансоутримувача, якщо в будинку або на прилеглий території ви помітили гризунів. Це ж стосується і тих випадків, коли ви помітили щурів чи мишей біля смітників. Якщо ж у вашій квартирі з'явилися гризуни, то звертайтеся за «Профілактичну дезінфекцію». Телефон: 25-09-94; 25-39-60.

Показники: до якого числа і куди подавати

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Якщо у вашому будинку чи квартирі є лічильник газу, води чи електроенергії — вам щомісячно здійснюватимуть розрахунок. Але для цього потрібно вчасно подавати всі показники. Знімати показники з кожного лічильника потрібно щомісячно 1 числа. Подавати показники бажано до 4-5 числа поточного місяця.

Як повідомили журналісту «RIA плюс» у ВАТ «Тернопільобленерго», побутовий споживач зобов'язаний щомісяця (протягом періоду, що починається за два робочі дні до кінця розрахункового місяця та закінчується на третій день наступного розрахункового періоду) знімати фактичні показання лічиль-

ника електроенергії та надавати їх Оператору системи розподілу.

Подати показники можна кількома способами. Це можна зробити онлайн, в абонентському відділі або передати показники контролеру РЕМ, який особисто проводить перевірку. Це варто зробити до 4 числа місяця.

Для того, щоб подати показники онлайн, можна скористатися сервісом «Персональний кабінет». Також це можна зробити без реєстрації. Якщо ви не маєте можливості подати показники онлайн — можна зателефонувати на безкоштовну цілодобову гарячу лінію за номером 0-800-50-90-40.

Також в ВАТ «Тернопільобленерго» нагадують, що споживач електроенергії зобов'язаний забезпечити безперешкодний до-

ступ представникам постачальника послуг комерційного обліку, електропостачальника та/або оператора системи до розрахункових засобів комерційного обліку електричної енергії, що встановлені на об'єктах споживача, для візуального або автоматичного зняття показів засобів комерційного обліку.

У ПрАТ «Тернопільміськгаз» розповідають, що покази газових лічильників рекомендовано подавати з 1 по 5 число наступного місяця за розрахунковим. Знімати показники варто 1 числа.

Передати показники спожитого газу у ПАТ «Тернопільміськгаз» можна зателефонувавши операторам за номерами телефонів 52-46-95, 52-71-99, 52-63-78, 52-27-30 чи 52-72-19. Для подачі показів за спожитий газ тернопільяни можуть

скористатися і іншими можливостями: через інтернет на сайті tmgaz.te.ua, gazpostach.te.ua

Здійснити подачу показників можна і за допомогою спеціальних скриньок у розрахункових центрах підприємства на вулицях Родини Барвінських, 4 та Митрополита Шептицького, 20, опустивши туди аркуш із необхідними даними.

Для зручності клієнтів на сайті gazpostach.te.ua працює «Особистий кабінет споживача», зареєструвавшись у якому кожен споживач може, не виходячи з дому, внести показники лічильника газу та звірити стан особового рахунку.

Якщо ви не встигли подати показники вчасно — нараховування здійснюватимуть на підставі планових платежів з підсумковим розрахунком за період не більше

одного року. Про це йдеться в постанові Кабміну України «Про затвердження Правил надання населенню послуг з газопостачання».

У відділі розрахунків населення КП «Тернопільводоканал» пояснили, що показники лічильників приймають упродовж календарного місяця. Усе ж задля точнішого обліку, рекомендують подавати їх у другій половині місяця.

Вказувати слід фактичні покази лічильника на момент подання. Це можна зробити онлайн на сайті водоканалу. Також юридичні особи можуть подати показники за номером телефону: 52-16-50, 52-84-45.

У разі, якщо споживач не подає показники лічильника, нараховування проводиться за середньодобовим споживанням, враховуючи показники попередніх місяців.

БАТЬКІВСЬКІ КОМІТЕТИ: ЩО РОБИТИ, ЯКЩО НЕ ХОЧЕТЕ ЗДАВАТИ ГРОШІ «НА ШТОРИ»

Школа ■ Що таке батьківські комітети, які бувають, для чого створюють, які повноваження мають у школах та що робити, якщо ви не хочете здавати гроші, розбиралася журналістка «RIA плюс»

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

У соцмережі Facebook активного розголосу набула ситуація тернопільки Олени, яка виклала пост із скаргою на батьківський комітет, який, як описує тернопілька, не завжди пояснює на що потрібно здавати гроші. Та ще й батьки негативно налаштувалися проти неї, бо вона не хотіла здавати гроші.

— Як це переважно буває: спочатку здаєш на все, що кажуть, бо це ж для наших дітей, бо хочеш по-доброму, як всі, — пише у пості у соцмережі Facebook Олена. — Потім потроху розумієш, що потреби не закінчуються ніколи, а тільки ростуть. На якість навчання твої внески ніяк не впливають. І ти розумієш, що ти не зобов'язаний нікому і нічого, що ти і так фінансуєш школу зі своїх податків. Але це мало би бути добровільно, а по факту вимагають. Коли ж в тебе не одна дитина, а наприклад, чотири, і за кожну здай. Це все сильно набридає і стає вже якось все одно, що подумують і скажуть. Ну, майже все одно, бо неприємний осадок залишається у будь-якому випадку.

«Про шкільні побори, тиск і цькування батьків»

Жінка розповідає, що все почалося минулого навчального року, коли вони відмовилися здавати гроші, 400 гривень, на бамбукові панелі.

— До того ми на все здавали.

Я пропонувала пофарбувати чи полакувати панелі, звернувшись до директора за ремонт, звертала батькам увагу на те, що бамбукові панелі не відповідають протипожежним нормам (відомі випадки, коли доводилося знімати), але більшість вирішила, що буде бамбук і всі мають здати гроші, — розповідає пані Олена. — На мене тоді посипались наїзди і образи в батьківському чаті. Я заскрінула, написала пост «Батьки SOS». Одна найактивніша мамочка стала відомою всій країні. Цього року про борг мені знову нагадали, образи стали «вишуканішими», ще й погрози додалися від тієї самої мамочки. Видно, висновків вона не зробила, або зробила якісь свої. Видно, що слава їй подобається. Мені ж дуже не подобається такий стиль спілкування і все, що з цим зв'язано.

Журналістці «RIA плюс» Олена сказала, власне вона не знає, як ця ситуація, власне кажучи, могла би вирішитися.

— Думаю, батьки всі налаштовані проти мене. Ситуація неприємна, але я вважаю до такого пропускати не можна і дозволяти таке в свій бік. Іншого впливу, ніж розголос, в цій ситуації я не бачу, — каже Олена. — А ще до мене дзвонила одна мама з претензіями. Але ж, наприклад, лише за минулий навчальний рік здавали: на меблі, жалюзі, плінтуси, а в кінці року — на бамбукові панелі та інтернет. А ще плюс фонд класу та школи.

Голова батьківського комітету

класу Олени пані Жанна відмовилась коментувати цю ситуацію.

— Це внутрішня політика класу, — каже Жанна. — Нам було неприємно, що Олена без дозволу батьків виклала цей пост. У нас конфліктів у класі не має. Ми по-дружньому відносимось до неї.

«Гроші змушувати здавати ніхто не може»

Як пояснила заступник начальника управління — начальник відділу дошкільної, середньої та позашкільної освіти Ірина Сум, управління освіти не може впливати на діяльність батьківських комітетів. — Усі питання мають вирішуватися на місцях, безпосередньо у кожній школі, — розповідає Ірина Сум. — Комітети працюють на добровільній основі. Ніхто не може зобов'язати здавати гроші. Якщо якийсь збір у класі поміж батьками й проводиться, то умови мають бути прийнятними для усіх.

Ірина Сум каже, що до них в управління можна скаржитися, якщо у вас виникли такі проблеми.

— Тернопільці іноді скаржать-

ся. Ми стараємося, щоб ці питання вирішувались по-доброму, — каже пані Сум.

«Школу важко уявити без батьківської допомоги»

У школах, окрім батьківських угруповань у межах кожного класу, існує ще об'єднаний батьківський комітет. До нього входять всі голови батьківських комітетів. На зборах цього комітету зазвичай вирішуються нагальні питання. Ми запитались у директорів тернопільських шкіл, як у них функціонують батьківські комітети і чи мають директори на них вплив.

— Школу важко уявити без батьківської допомоги. Та варто розуміти, що робота батьківського комітету — це не збирання коштів, а обговорення важливих питань, — розповідає директор Тернопільської школи-ліцею №6 Олександр Остапчук. — У нас немає поняття — здати гроші. І мені жодного разу ніхто ніколи не скаржився із батьків на те, що у нього вимагають здати гроші. У нас є батьківський комітет

школи, який раз у місяць збирається на збори, де ми вирішуємо поточні питання.

Директор Тернопільської загально-освітньої школи I-III ступенів № 24 Ігор Каразій розповідає, що поки нове положення Міносвіти не розроблене, у них в школі функціонують батьківські комітети.

— У нас не здають гроші на потреби школи, — каже Ігор Каразій. — У кожному класі функціонує батьківський комітет, але це добровільна ініціатива батьків. Якщо батьки знають, що їхнім дітям потрібно мило, наприклад, у клас, то вони самі собі ці питання вирішують і купують все необхідне. Ні директор, ні класний керівник до того відношення не має.

Міносвіта змінюватиме правила створення батьківських комітетів у школах

У Міносвіти уточнили, що не скасовували і не можуть скасувати батьківські комітети.

— МОН у межах своїх законних повноважень не мало і не має стосунку до створення чи не створення у закладах загальної середньої освіти органів батьківського самоврядування (батьківських комітетів), — йдеться у повідомленні на офіційному сайті міністерства. — Закон України «Про освіту» однозначно визначає наявність органу батьківського самоврядування як одного з органів управління закладом.

А у новому Законі «Про загальну середню освіту» деталізовано порядок створення органу батьківського самоврядування та його відносин і взаємодії зі школою та місцевими органами самоврядування. Наразі питання щодо створення батьківських комітетів кожний заклад загальної середньої освіти вирішує самостійно.

16-річному Юрі з Кременця потрібна допомога небайдужих та молитва

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIATUR9@GMAIL.COM
097-16-141-50

Нагадаємо, у листопаді 2018-го Галина Гладішук зверталася до читачів «RIA плюс» із проханнями про допомогу її синові. Тоді Юра переніс лише чотири курси хіміотерапії. Але його випробування лише починалися. Пройшов рік, жінка знову просить про допомогу, тому що стан Юрчика дуже важкий.

Про хворобу Юри у сім'ї діз-

нались влітку 2018-го. У хлопця просто заболіла нога. Спочатку думали, що просто вдарився.

— Я б ніколи не подумала, що це може з нами статися, — каже Галина Гладішук. — Ну болить нога. Пішли до хірурга. Спочатку думали, що вдарився. Ну знаєте, як хлопець. Постійно на вулиці, велосипед. Хто ж міг подумати, що все так вийде.

Згодом ж почули страшний діагноз — саркома правої великогомілкової кістки IV ступеня.

— Дали були лікарні, дуже важкі хімії, — говорить жінка. — майже п'ять з половиною літрів ліків за добу вливали у кров сина, а шість діб — це 34 літри ліків. Це все у вжеснаженому і знеболеному організмі. Дай Бог, щоб все добре було, бо сил терпіти в дитини немає. Він за рік пережив три операції.

Сім'я дякує усім, хто впродовж всього лікування не залишив їх наодинці з бідю.

— Ми дякуємо всім нашим дорогим

друзі, яких ми знаємо і не знаємо за вашу підтримку і допомогу. Від щирого серця бажаємо Вам Божої опіки, — каже мама Юри.

Після останньої хіміотерапії на Юру чекає довга реабілітація.

— Юра дуже зараз хоче додому. А я просто хочу, щоб це все закінчилось і ми почали реабілітацію, — каже Галина Гладішук.

Рахунок для збору коштів на лікування: ПриватБанк: 5168757380043184 (Гладішук Галина) Телефон: 098-975-52-08.

Юрі Гладішук з Кременця лише 16. Хлопець вже витримав 17 курсів хіміотерапії та три складні операції

ФАБРИКА СВЯТОГО МИКОЛАЯ: ЩО ЦЕ І ЯК ДОЛУЧИТИСЯ

Добрі справи ■ У Тернополі розпочали акцію «Миколай про тебе не забуде», мета якої — подбати про те, щоб Святий Миколай прийшов до всіх тих, хто цього справді потребує. Організатори шукають волонтерів та закликають усіх небайдужих тернополян подарувати свято дітям із потребуєючих сімей, які опинились у скрутному становищі

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

У Тернополі вже 15-й рік поспіль відкривається фабрика, де помічники Миколая пакують подарунки для дітей, які знаходяться у скрутному становищі. Цьогоріч фабрика Св. Миколая має приготувати подарунки для приблизно 2000 дітей.

— Списки дітей, яким батьки не завжди зможуть купити подарунки на День Святого Миколая, ми беремо у школах міста, — розповідає координатор Соломія Крушельницька. — Це діти з малозабезпечених та багатодітних сімей. Вони, як ніхто, у цю ніч чекають на подарунки від Святого Миколая. Основна мета — подарувати радість у казкову ніч Миколая дітям, які цього потребують.

На фабриці Святого Миколая функціонує кілька відділів: прийом речей та коштів; сортування речей; пакування подарунків; пошук та робота з водіями помічників Св. Миколая

для швидшої доставки подарунків; співпраця зі школами; пакування та розповсюдження пряників; безпосереднє рознесення та розвезення подарунків.

— Зараз ми шукаємо волонтерів для першого пакування пряників, — каже координатор акції Ірина. — Ми запрошуємо молодь віком від 14-ти років стати помічниками Миколая і допомогти у добрій справі.

Обов'язками помічників є збір подарунків. Вони складатимуться з іграшок, солодощів, засобів особистої гігієни, шкільного приладдя, зазначає пані Ірина.

— А ввечері, напередодні 19 грудня, волонтери, які вже досягли 16-ти років, будуть розносити упаковані подарунки дітям, — каже координатор акції.

Окрім того, на фабриці Св. Миколая для помічників Миколая будуть проводити розваги, ігри та гуртки.

— Усі тернополяни можуть долучитися до цієї акції коштами або купити необхідні скла-

АРХІВ ВОЛОНТЕРІВ

Обов'язками помічників є збір подарунків. Вони складатимуться з іграшок, солодощів, засобів особистої гігієни, шкільного приладдя

дові подарунків, — каже пані Ірина. — А ще помічникам Миколая необхідний транспорт, на якому вони будуть розвозити подарунки 18 грудня. Подарунки тернополяни можуть приносити у будь-який католицький храм. Просять небайдужих приносити солодощі, іграшки, дитячий одяг та книжки.

ДОВІДКА

Фабрика Св. Миколая відкрита в храмі Св. Свмч. Йосафата на вулиці Лучаківського.

За додатковою інформацією звертайтеся за телефоном: 097 18 44 363.

Організатори шукають волонтерів на фабрику Святого Миколая та закликають усіх небайдужих тернополян подарувати свято дітям

У Тернопіль приїде журналістка та телеведуча Яніна Соколова

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLIATUR9@GMAIL.COM

На зустріч із Яніною Соколовою запрошують організатори ГО «Персоналіті». Кому вона буде цікава та коли можна буде побачитись із засновницею проекту антипропаганди «Вечір», який дивляться 20 млн людей — читайте у матеріалі.

— Ця неймовірно сильна жінка розкаже про свій шлях, про боротьбу з важкою хворобою, про життя під девізом «Ти зможеш!», — розповідає співорганізатор заходу, голова ГО «Персоналіті» Ольга Петришина. — Захід організовано тому, що ми побачили відповідний запит у тернополян.

За словами організаторів, Яніна Соколова говоритиме про патріотизм, війну, волонтерів та політику.

— Роботи Яніни Соколової зараз пов'язані із боротьбою з раком, адже вона сама пройшла цей шлях, — говорить Ольга Петришина. — Зараз журналістка працює над фільмом «Я, Ніна» і цю тему активно розвиває в плані того, щоб довести людям, що вони зможуть. Адже показала це на власному прикладі.

Зустріч відбудеться 3 грудня у конференц-залі комплексу «Avalon Palace». Ціна квитка від 300 до 450 грн.

Із учасниками сама журналістка та телеведуча спілкуватиметься в інтерактивному форматі, всі охочі зможуть поспілкуватись із Яніною та поставити їй свої питання.

Для громадської організації «Персоналіті», яку заснували Ірина Тимків, Наталія Заставецька та Ольга Петришина, такі зустрічі вже стали традицією. Минулого місяця до тернополян приїжджав Майкл Шур (Роман Вінтонів). У планах організації зробити зустрічі із цікавими людьми постійними.

ДОВІДКА

Яніна Соколова @yanina_sokolova — телеведуча, журналістка. Переможниця рейтингу «Топ-100» кращих блогерів країни.

Засновниця проекту антипропаганди «Вечір», який дивляться 20 млн людей по всьому світу. Має 2 «Срібні кнопки» Youtube за власні інтернет-платформи.

Започаткувала проект «Я, Ніна», який змінює життя онкохворих. Щомісяця збирає кров і волосся для потреб онкохворих по всій країні.

Проводить популярне ток-шоу «Ран-деву» з українськими політиками.

Яніна Соколова

ТИ ЗМОЖЕШ!

03 ГРУДНЯ

РЕКЛАМА

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по області
- ГАРАНТІЯ І СЕРВІС
- КРЕДИТ
- ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

Деталі за телефонами

(067) 672-62-96

(063) 134-64-34

www.minitractor.automoto.ua

Ти обираєш - РІА нагороджує

НАРОДНИЙ БРЕНД

Тернопільяни обирають найкращих

2019

Проголосуй на сайті **brand.20.ua**

вигравай подорож для двох у Будапешт - Відень

Генеральний партнер

Ексклюзивний партнер

Стоматологія
Олексюка

Офіційний партнер

Міжнародний партнер

Хазейний партнер

Медичний партнер

Туристичний партнер

Партнер

Партнер

Партнер

Партнер

Партнер

Партнер

40401_2019

РЕКЛАМА

6·7·8 ГРУДНЯ
ТЕРНОПІЛЬ

XIX

Live Jazz

WITH MAREK

19:00 ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР

ЖИВИЙ ЗВУК

КВИТКИ: **GASTROЦІА** В КАСІ ДРАМАТЕАТРУ ТА У БАРИ КОЗА

404019_2019

ПК «БЕРЕЗІЛЬ»

05.12

19:00

Оксана Білозір

Великий сольний концерт

kasa.in.ua квитки на найкращі події | 097 0000 754

LUTSEVSKYI PROMO

404020_2019

ЩО З'ЇСТИ, АБИ ЗІГРІТИСЯ В ХОЛОДИ І ПОКРАЩИТИ СВІЙ ІМУНІТЕТ

Важливо ■ Аби захиститися від вірусів та інфекцій, зміцнити імунітет та зігрітися в холоди, дехто налягає на картоплю, часник і цибулю, а хтось переконаний, що найкраще зігріє сало

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLJNYK@GMAIL.COM

Кисломолочні продукти створюють основу для імунітету, переконана дієтолог Наталія Суськова. А клітковина з овочів і фруктів — створюють сприятливе середовище для корисної мікрофлори. Але якийсь один продукт не можна вважати панацеєю від усіх проблем. Імунітет не з'являється отак «нараз», мовляв, з'їв лимон — і він покращився. Також в осінньому раціоні не варто додавати калорій. Зі зниженням температури навколишнього середовища потрібно вживати більше теплої їжі.

Покращення імунітету варто починати з турботи про свій кишечник, в якому має жити корисна флора. А це є тоді, коли ви споживаєте багато продуктів, багатих на клітковину, вітаміни, коли виключите з раціону продукти вторинної переробки, напівфабрикати, жирну та смажену їжу, солодощі, які є фоном для розвитку патогенної флори, що спричиняє різні захворювання

спричиняє різні захворювання

— Я не виокремлювала б якісь продукти, — каже дієтолог Наталія Суськова. — Не варто наполягати на чомусь одному. Усі овочі, які зараз є на городі і в садках, на ринках, включайте у свій раціон.

Харчування кожної людини залежить від її звичок у харчуванні, наголошує дієтолог.

— Якщо ви їли фастфуд і про-

ЩО ЇСТИ, ЩОБ ЗІГРІТИСЯ І НЕ ХВОРИТИ

Зараз варто повернути в раціон теплі перші страви і чаї. Перша тепла стравка зігріє швидше, ніж перекус канапкою чи круасан або щось куплене дорогою на роботу.

А от щодо сала, то його зрідка можна використовувати як доповнення до раціону, а не як продукт, який зігріває.

Споживайте всі продукти, зокрема фрукти й овочі, багаті на клітковину. Включайте у раціон часник, цибулю, імбир, лимон, різні приправи, червоний перець чилі, якщо шлунок здоровий.

Цитрусові фреші, особливо морквяний сік, мають яскраво виражену протівірусну дію.

Опірність організму покращать чай із шипшини, трав'яні чаї.

*За інформацією дієтолога Наталії Суської

довжуєте його споживати, то для вас не важливо — йдеться про осінь чи зиму. Якщо ви і раніше харчувалися власноруч приготованими стравами, компотами, овочевими запіканками чи салатами зі свіжих овочів, то ви так само будете харчуватися і восени, — зазначає лікар.

Формувати основу для здоров'я та імунітету до сезону застуд потрібно не тепер, а на два-три місяці раніше. Тобто не тоді, коли починають хворіти на небезпечні вірусні захворювання. Імунітет не з'являється отак «нараз», мовляв, з'їв лимон — і він покращився. Це тривалий процес. І починати його потрібно з турботи про свій кишечник, в якому має жити корисна флора. А це є тоді, коли ви споживаєте багато продуктів, багатих на клітковину, вітаміни, коли виключити з раціону продукти вторинної переробки, напівфабрикати, жирну та смажену їжу, солодощі, які є фоном для розвитку патогенної флори, що спричиняє різні захворювання.

Загалом восени, як і іншої пори року, варто дотримуватися принципів раціонального харчування, тобто споживати достатню кількість овочів, фруктів, білків — це м'ясо, риба, кисломолочні продукти. Тоді осінь можна зустріти з добрими на-

лаштуваннями на здоров'я, переконана Наталія Суськова.

Особливо варто наголосити на важливості кисломолочних продуктів, — додає співрозмовниця.

— Ці продукти створюють фон для імунітету в кишечнику, тобто пребіотики. Це ті речовини, які допомагають правильній флорі розмножуватися і формувати наш імунітет. Тому перше правило таке: не зловживати важкою, жирною, смаженою їжею, яка навантажує шлунково-кишковий тракт. І цим самим вже на рівні шлунку не провокувати організм надмірностями, не сприяти розвитку нових захворювань. Адже шлунок — це один із бар'єрів (після ротової порожнини), який захищає організм від шкідливих чинників, агресорів.

Калорійність не залежить від сезону

Калорійність харчування на осінь змінювати не варто, зазначає лікар.

— Осінь — це перехідний період, ще достатньо комфортні погодні умови, тому калорійність їжі не варто змінювати, — пояснює дієтолог. — Загалом калорійність їжі не залежить від погоди. Зайва вага чи, навпаки, хороша вага, важка фізична чи інтелектуальна робота,

вік, стать — ось це впливає на калорійність раціону. Якщо восени ваш руховий режим не змінюється, а ви даєте навантаження калорійнішими продуктами, солодощами, то, крім того, що наберете вагу, ще й спровокуєте масу порушень у роботі організму. Тому нічого доброго не доб'єтесь, зокрема і щодо імунітету.

Зі зниженням температури навколишнього середовища потрібно вживати більше теплої їжі, радить Наталія Суськова.

— Якщо влітку ви уникали чаїв, перших страв, тепер їх варто повернути у раціон, — каже лікар. — Їжа має бути комфортної температури. Пийте теплий чай, їжте перші страви, тушковану їжу. Не хочете холодного овочевого салату — приготуйте теплий салат, не захочете холодної першої страви — з'їжте червоний борщ чи овочевий суп. Перша тепла стравка зігріє швидше, ніж перекус канапкою чи круасан або щось куплене дорогою на роботу.

А от щодо сала, то Наталія Суськова каже, що його зрідка можна використовувати як доповнення до раціону, а не як продукт, який зігріває.

— Сало можна споживати незалежно від пори року. Не щодня, але двічі на тиждень можна з'їсти

25-30 г сала, — додає вона. — Сало не зігріває, воно може бути доповненням до раціону, якщо немає протипоказань.

Організм зміцнять соки

— Лише їжею імунітет ви не покращите, — зазначає Наталія Суськова. — Його можна лише підтримати. Зрештою, запас вітамінів та мікроелементів у нас ще з літа. Є загальні рекомендації медиків з огляду на те, що зараз поширена ротавірусна інфекція, яка уражає шлунково-кишковий тракт. Тому загальні вимоги такі: мити руки, продукти і термічно обробляти продукти. А також споживайте фрукти й овочі, багаті на клітковину. Включайте у раціон часник, цибулю, імбир, лимон, різні приправи, червоний перець чилі, якщо шлунок здоровий.

Окремо лікар наголошує на необхідності пити свіжовичавлені соки.

— Цитрусові фреші, особливо морквяний сік, мають яскраво виражену протівірусну дію, — каже Наталія Суськова. — Крім того, опірність організму покращать чай із шипшини, трав'яні чаї.

ПЕРШИЙ БАНК ДОНОРІВ КІСТКОВОГО МОЗКУ В УКРАЇНІ ЗАСНУВАЛИ У ТЕРНОПОЛІ

Ініціатива ■ Тернополяни створили перший банк донорів кісткового мозку в країні. Зараз до ініціативи вже долучилася майже тисяча людей. Про те, як стати донором кісткового мозку, дізнавалася журналістка «RIA плюс»

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Тернополянин Роман Куць вже понад рік працює над створенням реєстру донорів кісткового мозку. Щороку кількість людей, які страждають на захворювання крові, невпинно зростає. Такі хвороби як лейкоз, апластична анемія, лімфома й імунodefіцити та ін. можна вилікувати за допомогою трансплантації кісткового мозку. Для більшості пацієнтів — це єдиний шанс на порятунок життя.

На відміну від багатьох країн світу, в Україні не існує такої платформи, тому Роман і вирішив підняти цю проблему. Можливість збігу генотипів між двома випадковими людьми дуже мала. Саме тому дуже важливо, щоб якомога більше людей стали потенційними донорами кісткового мозку.

Я можу жити завдяки людині, з якою ми ніколи не бачилися, і все, що я знаю — це молодий чоловік з Німеччини. І він про мене нічого не знає, але він врятував моє життя. Він — мій донор, — розповідає Ярема, у якого рак крові.

Поштовхом до реалізації проекту стало те, що дружині Романа Юлії знадобилася допомога — трансплантація кісткового мозку у зв'язку з захворюванням. Оскільки в Україні такі операції поза законом, їй довелося шукати клініку за кордоном. Донором став рідний брат. Хлопець не тільки врятував сестру, а й допоміг зекономити колосальні кошти. Після одужання Юлія разом з чоловіком почали формувати реєстр потенційних донорів кісткового мозку, які готові безкоштовно допомагати хворим.

Завдяки ініціативі 25-річний Ярема, у якого рак крові, пройшов трансплантацію кісткового мозку і тепер називає себе онкоодужуючим. І таких, як Ярема, завдяки цій ініціативі, можуть бути сотні людей.

— Я можу жити завдяки людині, з якою ми ніколи не бачилися, і все, що я про неї знаю — це молодий чоловік з Німеччини. Він теж про мене абсолютно нічого не знає, але

він врятував моє життя. Він — мій донор, — розповідає Ярема. — Кожного року величезна кількість українців чують діагноз рак крові і дуже часто це означає, що їм необхідна трансплантація кісткового мозку. Донедавна в Україні не було донорів, але ситуація змінюється і ви можете допомогти. Завдяки діяльності БФ «Український реєстр донорів кісткового мозку» Україна з'явилася на карті світових реєстрів донорів кісткового мозку, а це означає, що українські клініки матимуть доступ до світового реєстру донорів, що є необхідним для проведення трансплантації кісткового мозку від донора не з родини в Україні.

Як стати потенційним донором

— Зараз до нас долучилось і вже офіційно зареєстровано 884 донора, ще трішки і буде наша перша, але точно не остання, тисяча, — розповідає Роман Куць. — Проте охочих набагато більше, просто проблема у фінансуванні. Реєстрація нового потенційного донора коштує для реєстру 40 євро. Це сума, яку реєстр сплачує лабораторії за ДНК аналіз донора. Загалом вже витрачено понад мільйон гривень на це. Тому у міру сил надходження фінансування ми реєструємо людей.

Механізм роботи банку донорів кісткового мозку простий. Ви заповнюєте форму на офіційному сайті БФ. Потім за допомогою спеціальної палички ви можете взяти мазки із внутрішньої поверхні щоки та відправити їх у реєстр разом із заповненою інформованою згодою.

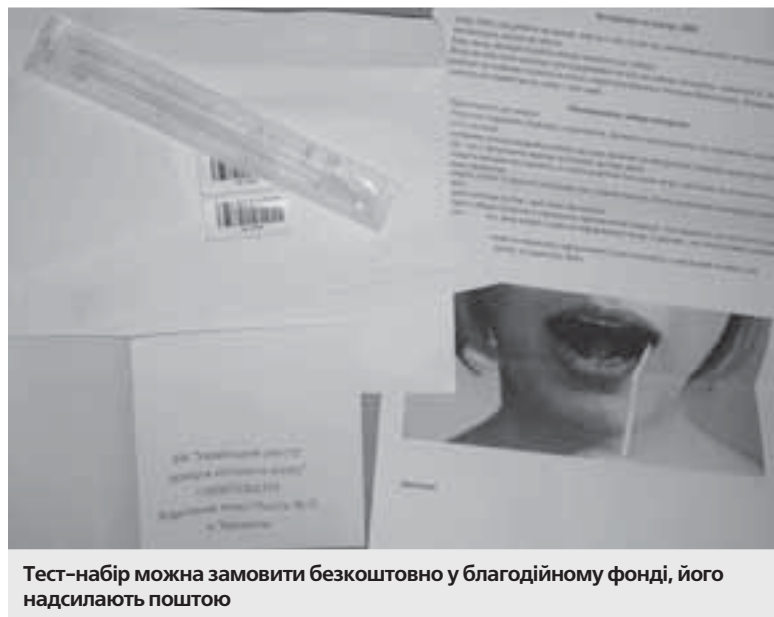
— Після реєстрації ми зберігаємо результати дослідження ДНК-тесту у базі даних і надаємо їх анонімно для глобального пошуку пацієнта, — каже Роман Куць.

Будь-яка доросла людина віком від 18 до 45 років може стати потенційним донором кісткового мозку (стовбурових гемопоетичних клітин), але є певні протипоказання. Деталі можна дізнатися безпосередньо у працівників благодійного фонду або на сайті.

Тест-набір можна замовити безкоштовно у благодійному фонді, його надсилають поштою. Безпосередньо діагностику ДНК проводять у Німеччині. І лише після цих результатів донорів заносять до реєстру.

Зараз до нас долучилось і вже офіційно зареєстровано 884 донора, ще трішки і буде наша перша, але точно не остання, тисяча, — розповідає Роман Куць

Тест-набір можна замовити безкоштовно у благодійному фонді, його надсилають поштою

Як відбувається забір стовбурових клітин

Існують два можливі шляхи пожертвування стовбурових клітин.

— Перший і той, який найчастіше використовується — це пожертвування стовбурових клітин із циркулюючої крові, — каже Роман. — Протягом п'яти днів донору будуть вводити спеціальний

препарат, який значно збільшує кількість стовбурових клітин у крові. На п'ятий день проводиться аналіз крові, щоб перевірити кількість циркулюючих стовбурових клітин. Далі необхідно пройти процедуру афереза, що триває 3-5 годин, в залежності від кількості стовбурових клітин, яку необхідно отримати. Вас під'єднають до спеціального апарату (клітинний сепаратор), який збирає стовбурові клітини з крові через вену в одній руці, повертаючи кров до тіла через вену в іншій. Загальна анестезія та подальше перебування в лікарні не потрібні. Можливі побічні ефекти: біль у кістках, іноді головний біль, стомлюваність, проте вони проходять через 1-2 дні.

Другий спосіб — пожертвування самого кісткового мозку, що передбачає отримання стовбурових клітин з тазових кісток.

— Це робиться за допомогою голки та шприца під загальним знеболенням у лікарні. Оскільки можливе відчуття дискомфорту у місцях, де була встановлена голка, донора госпіталізують у клініку на 1-2 дні, — пояснює співрозмовник. — У цьому випадку найбільший ризик пов'язаний із використанням анестезії під час процедури. Також можливі побічні ефекти: біль у кістках, втомлюваність, синці у місці забору, які скоро проходять.

При обох способах забору, у донора зазвичай беруть 1-5% власних стовбурових клітин, чого цілком достатньо для повноцінного відновлення кровотворення у пацієнта на все життя. Кістковий мозок у донора повністю відновлюється протягом декількох тижнів, тобто він не втрачає нічого.

Як допомогти

— На щастя, все більше і більше людей реєструються як донори стовбурових клітин. Реєстрація донорів стовбурових клітин можлива лише завдяки грошовим жертвам. Без фінансової підтримки було б неможливо виконати нашу роботу, — каже Роман Куць. — Щоб зареєструвати більше донорів, нам потрібно більше грошей.

— Реєстрація нового потенційного донора коштує для реєстру 40 євро. Це сума, яку реєстр сплачує лабораторії за ДНК аналіз донора. Тому фінансова підтримка дуже потрібна. Кошти, які ви пожертвували будуть використані на оплату послуг лабораторії типкування. Якщо кошти не будуть використані одразу, вони все одно будуть витрачені на типкування донорів пізніше. Якщо ви вносите невелику суму щомісячно або даєте велику пожертву один раз на рік як вірний прихильник, ви даєте нам можливість зареєструвати більше донорів у базі даних донорів. Ми будемо вдячні за зручний для вас регулярний платіж, додає Роман.

ДОВІДКА

Кошти можна перерахувати на рахунок: БФ «Український реєстр донорів кісткового мозку», ЄДРПОУ 41961160, МФО 338783 ПАТ КБ При-

ватбанк, р/р 26000055123973
Номер картки Приватбанк — 5169330512576833 (Благодійний фонд на імя голови — Куць Роман).

ЧОРНА П'ЯТНИЦЯ: ЯК НЕ ПОТРАПИТИ У ПАСТКУ «ЗНИЖОК»

Розпродаж ■

«Чорна п'ятниця» — це день, з якого розпочинається традиційний сезон розпродажів перед новорічними святами. Але чи справжні знижки на товари у цей період? Як покупців ловлять на гачок та як не витратити всі кошти на розпродаж, дізнавався журналіст «RIA плюс»

Деякі невеликі магазини також долучаються до «Чорної п'ятниці». У них перевірити справжність знижки найважче

Чи не на кожному кроці можна побачити рекламний банер, який нагадує про «Чорну п'ятницю»

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Чимало тернополян чекають «Чорну п'ятницю» не менше ніж Новий рік чи свій день народження, адже саме в цей день можна придбати собі бажану техніку, одяг, взуття та багато чого іншого з хорошою знижкою. Дехто купує подарунків на Новий рік для своїх рідних саме в цей час, оскільки можна заощадити хорошу суму.

Чи будуть знижки у Тернополі?

Хоча «Чорна п'ятниця» з'явилася у США, вона дійшла і до Європи. В українських магазинах така традиція вже прижилася. Особливо це характерно для великих мереж магазинів.

На вулицях Тернополя можна побачити вивіски магазинів та навіть аптек про те, що тут можна закупитися зі знижками під час «Чорної п'ятниці». Деякі магазини вказують про знижки до 70%, а хтось вказує, що «Чорна п'ятниця» в магазині чи аптеці щодня.

Навіть деякі невеликі магазини вивішують постери про настання сезонних знижок до «Чорної п'ятниці». Однак, на відміну від американських магазинів, переважна більшість українських проводить не один день знижок, а цілі вихідні. Це великі мережі побутової техніки, мобільних телефонів та аксесуарів, одягу, взуття, господарських товарів, магазини меблів, косметики, їжі, аптеки та багато чого іншого.

У магазинах побутової техніки, як помітив журналіст «RIA плюс», знижки не високі — 5-7% на деякі моделі телефонів чи побутову техніку. Чим дорожча техніка, тим менша знижка. Обіцяних знижок -70% не так багато. Це загалом ак-

сесуари до смартфонів, комп'ютерної техніки тощо.

В аптеках також обіцяють знижки, однак це переважно знижки на засоби для догляду за шкірою, вітаміни, біологічно активні добавки тощо.

Знайти перелік магазинів можна на спеціальних ресурсах. На blackfridays.com.ua зібрано не один десяток інтернет-магазинів, де будуть знижки на «Чорну п'ятницю». Окрім назви магазину, можна знайти і потрібний вам товар. Існує і багато інших платформ, де вказано перелік магазинів та товарів зі знижками.

Чи справді можна купити дешевше?

Чимало людей досить скептично ставиться до різних акційних пропозицій, особливо в українських магазинах.

— Я не ведуся на знижки в магазинах, — розповідає тернополянин Олександр. — Я помітив, що нездовго до «Чорної п'ятниці» більшість товарів дорожчає, а в день знижок ціна стає звичайною і люди вірять. Це ще й дуже хороший спосіб «впарити» людям те, що їм не потрібно. Особливо в продуктових супермаркетах це помітно. Люди «гребуть» все підряд, аби дешевше, і байдуже, що вони ті товари ніколи не купували б до знижок.

Як пояснює директор маркетингового агентства #IZLOBIN Ілля Злобін, справжні знижки виявити в українських магазинах не так вже і легко.

— Дослідження торішньої «П'ятниці» продемонструвало, що чесні знижки пропонуються рідко — з 7280 проаналізованих товарних позицій лише 7% продавалися з реальними знижками, розповідає Ілля Злобін. — Здебільшого укра-

їнські продавці давали 0% замість обіцяних знижок або навіть продавали товари дорожче. Залишається лише погодитися з думкою тих, хто вважає, що в Україні немає справжньої «Чорної п'ятниці», а це лише маркетинговий хід.

Як покупців «ловлять на гачок»

Як пояснює Ілля Злобін, «Чорна п'ятниця» — це свято для продавців, а не покупців.

— Цього року продавці чекають «Чорну п'ятницю» чи не більше ніж самі покупці. Але чесну знижку з цієї причини буде знайти ще складніше, ніж зазвичай. Ключовим в рекламі знижок від українських магазинів завжди вважалося слово «до». Тому товару зі знижками 55-77% буде, як і в минулі роки, небагато. Люди дуже добре реагують на «свято шопінгу» із розіграшем призів.

Існує багато «пасток» для наївних покупців, яких «змушують» купити непотрібний товар. Це не тільки знижки, а й різні подарунки до покупки, розіграші призів, «два по ціні одного» тощо. Але як пояснює виконуючий обов'язки директора супермаркета програмного забезпечення «СОФТКЕЙ ЮА» Денис Никитчук, найбільш ефективними є саме знижки на товар, хоча і інші акції потрібні магазинам.

— Напевно знижки є найбільш універсальним та привабливим інструментом, що спонукає покупця купити товар, — пояснює Денис Никитчук. — Що стосується «подарунків до покупки» та «два товари по ціні одного», то тут багато залежить від типу товару. Навряд чи когось цікавить два пакети Microsoft Office по ціні одного, якщо у клієнта всього один комп'ютер, чи дві пари взуття по ціні однієї, якщо лю-

дина просто хоче купити дешевше, а не отримати за ту ж суму зайві туфлі, які їй не дуже потрібні. Те ж стосується і «подарунків до покупки» — такий інструмент часто використовується продавцями, щоб почистити склад, звільнити його від неходових товарів.

Саме тому варто зважено робити покупки, навіть з хорошою знижкою. Повернувшись додому, ви можете зрозуміти, що придбали непотрібні речі і, насправді, ви не заощадили кілька сотень, а витратили зайвих кілька тисяч. І зрештою, ви завжди маєте право повернути непотрібний вам товар у визначений законом термін. Головне — не загубити чек та не пошкодити упаковку.

Як розповідає Ілля Злобін, «Чорна п'ятниця» неабияк допомагає магазинам заробити на покупцях, які шукають знижки.

— За даними порталу BlackFriday.Global за 2018 рік, в Україні магазини показали зростання продажів на 410%, порівнюючи зі звичайним днем, — розповідає Ілля Злобін. — З 19 по 25 листопада магазинам вдалося продати товарів на суму приблизно 2,5 млрд грн — це на 146% більше ніж аналогічні показники 2017-го. Відповідно, зі збільшенням обізнаності українців про «Чорну п'ятницю» — до 88% у 2019 році. За оцінками фахівців GFK Ukraine, «Чорна п'ятниця» в 2018 році була досить успішною для продавців побутової техніки та електроніки. За даними Picodi, середня знижка по Україні в день розпродажів зовсім незначно зменшилася (з 66% у 2017 році до 64% у 2018). Водночас цифри практично збігаються зі знижковими очікуваннями українців у цей день (62%). Втім, результат може бути не цілком релевантним через те, що заснова-

ний на даних лише однієї Інтернет-платформи знижок. Думаю, у цю «Чорну п'ятницю» в українських маркетах нам не вийде скупитися із середнім дисконтом в 64%.

Як знайти реальні знижки в магазинах

Попри маніпулятивні акції, все ж необхідний товар можна знайти зі знижками.

— Для цього найпростіше скористатися сервісами порівняння цін (прайс-агрегаторами), звичайно, якщо мова йде про побутову техніку, електроніку, інструменти і різне обладнання — радить Іван Злобін. — В Україні є, як мінімум, дві непогані платформи, якими може скористатися споживач. Це prase.ua і hotline.ua. У першому випадку споживач може створити графік і відстежити зміну ціни за період, що нівелює маніпуляції з «сірими» знижками. Крім того, мобільний Інтернет покриває майже всю країну, і тому рекомендую перед кожною цінною покупкою не полінуватися, а зайти в пошук і запросити ціну на товар. У такий спосіб ви легко зможете відрізнити справжню знижку від «сірої».

Як вберегти себе від непотрібних покупок

Багато людей не можуть втриматися від покупок під час «Чорної п'ятниці». Психологи радять перед походом до магазину завчасно скласти список необхідного. Варто переглянути гардероб, щоб не купувати непотрібних речей. Якщо відчуваєте, що можете «зірватися» у магазині, краще взяти з собою стільки готівки, скільки потрібно для покупок речей зі списку. Якщо відповідально підійти до покупок, можна справді заощадити та не витратити всі гроші.

ТЕРНОПОЛЯНКА ВЛАШТОВУЄ ДЛЯ СВОЄЇ СІМ'Ї ДЕНЬ БЕЗ ТЕЛЕФОНА, ТЕЛЕВІЗОРА Й ІНТЕРНЕТУ

Люди ■ Тернополянка Наталія Червак у своїй сім'ї започаткувала дивну, але цікаву традицію. Проводити вихідний без телефонів, телебачення та Інтернету. Як вдалось це зробити і чи реально відмовитися від всього і одразу — читайте в інтерв'ю «RIA плюс»

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIATUR9@GMAIL.COM
097-16-141-50

Тернополянка каже, що перед тим, як розпочати експеримент, провела опитування на своїй сторінці в соцмережі Instagram, щоб побачити, чи проблема безкорисного часу в соцмережах торкнулася лише її.

— Виявляється, більшість моїх друзів витрачають по 100-200 грн на інтернет щомісяця. І ми сприймаємо це як належне, проте нарікаємо, що подорожчали ціна на газ, воду, світло, — каже жінка. — Для нас інтернет — це життєво необхідна річ, бо в багатьох робота вимагає постійного зв'язку. І погодьтесь, найефективніша реклама — в інтернеті. Тут навіть можна поставити собі чи комусь діагноз і знайти ліки чи інші нетрадиційні методи одужання. Інколи смішно, а інколи хочеться плакати, правда? Лише двоє людей написали, що тратять на інтернет зовсім мало часу і можуть тижнями туди не заходити. Може таких людей набагато більше і в них саме був той вихідний день від віртуального світу, а може, їм він взагалі не потрібний і вони насолоджуються реальним життям і справами без залежності постійно зазірати в телефон.

Наталія розповіла, що почала помічати, що соцмережі забирають

дуже багато часу. Свій день починаю з читання новин і завершую тим самим. А ще впродовж дня дивлюся фото, читаю чийсь публікації, пишу свої, читаю коментарі і т.д. Та так, як всі. Але чомусь день цих можливостей дався мені дуже важко, хоча ідея виявилася цікавою для багатьох моїх друзів. Вже опісля я вирішила зробити такі вихідні традиційними і обрала неділю як вихідний від соціальних мереж день.

Основна мета — час з сім'єю

Спочатку від засобів зв'язку та розваг відмовилась сама жінка. Її чоловік вирішив приєднатися трохи згодом.

— Чоловік спробував сам прожити без телефону один день, — розповідає Наталія, — виявилось, що можна зробити дуже багато всього корисного. Просто подумайте, що би ви робили зараз, якби не тримали в руках телефон і не читали цю статтю. Можливо, вчили б іноземну мову, на яку не вистачає часу? Чи нарешті пішли б у спортзал на годинку? Чи приготували б щось незвичне на вечерю? Чи знову відновили одне із улюблених хобі, про яке й забули? Я, наприклад, знову почала грати на гітарі.

Коли на день з сім'ї Черваків на день зникли гаджети — з'явилось більше часу, щоб насолодитись за-

тишком вихідного або весело разом провести день.

— Улюбленою розвагою нашої сім'ї є троллейбус-атракціон. Не знали, що у нас є такий у Тернополі? Є, — із захватом продовжує жінка. — Ми йдемо на прогулянку. Сідаємо в троллейбус і їздимо містом. Мій дворічний син дуже любить троллейбуси. У нього є маленький іграшковий. Він любить його возити у великому справжньому троллейбусі. Деякі кондуктори нас уже впізнають через цю іграшку, вітаються і запитують, як справи. Ще ми читаємо книжечки. Ну, як читаємо? Син не вміє читати. Просто водить пальчиком по сторінці і щось там по-своєму белькоче. Але при цьому і мама, і тато мають кивати головами і зацікавлено слухати. Є безліч інших занять: гра в машинки, будівництво, сімейні походи в спортзал — все це набагато яскравіше події, коли вони відбуваються якісно та без сучасних «пожирачів часу».

«Телефон вимикаю зовсім»

Перед тим, як піти у «відпустку» від техніки, сім'я обов'язково попереджає друзів та рідних, щоб ті не переймалися.

— Телефон вимикаю повністю, говорить Наталія Червак. — Проте попереджаю рідних і друзів через Фейсбук, що завтра у мене вихідний день від телефону. В інші дні, коли у нас частковий «детокс», ми просто виходимо з дому на прогулянку і залишаємо-забуваємо гаджети вдома. Такі прогулянки з дитиною і чоловіком набагато корисніші, ніж постійне «бібкання» в кишені і зазираючі, хто ж там кому поставив лайк (посміхається — прим. ред) А так — тиша і спокій.

Пані Наталія каже, що стосунки сім'ї зміцніли завдяки живому спілкуванню. «Канікули» від діджитал

Наталія Червак каже, що виклик кинула, насамперед, для того, щоб мати можливість більше часу проводити із сім'єю. На фото вона разом із 2-річною донечкою

сім'я влаштовує вже понад 3 місяці.

— За цей час я зрозуміла, наскільки ми залежні від технологій. Звісно, час не стоїть на місці, але ми втрачаємо його відчуття. Інколи забуваємо про реальні цінності і людей, віддаючи перевагу нерелеванному простору. Але ніхто перед

смертю не шкодуватиме, що мало сидів в Інтернеті чи лежав на дивані. Лише те, що рідко спілкувався з рідними і мало приділяв часу коханому чоловікові і дітям.

Тернополянка каже, що такий «вільний» день дозволив їй сім'ї переосмислити багато пріоритетів.

— Коментар

«Потрібно виокремити головні цінності в житті»

■ Андрій Дзіковський, психолог-консультант:

— Для того, щоб соцмережі, телефон чи телевізор не забирали у нас надто багато часу, нам потрібно виокремити свої головні цінності в житті. До таких речей людина може бути вразлива, якщо вона є нереалізована у чомусь. Вона женеться за речами, які додають їй якоїсь ваги. Людям потрібно свідомо проявляти свій характер до того, щоб відмовитися від зайвих речей в житті. Усвідомлювати, що віртуальне життя — це не реальність. Там може бути все простіше, але потім у реальності нам важче будувати відносини з людьми та самореалізовуватися. Якщо ви відмовляєтеся від певних засобів зв'язку або розваг, треба розуміти, для чого ви це робите, бо вони так чи інакше задовільняють ваші потреби. Тобто, якщо ви відмовитесь від гаджетів, то не факт, що це вирішить вашу проблему. Головне — ви маєте чітко розставляти свої пріоритети у житті та вміти дотримуватися балансу.

Трейлловий забіг у зимовому лісі та борщик-паті: що очікувати на WinTrail Ternopil 2019

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

«Не мерзни — #біжиморазом Win Trail!» — таке гасло змагань WinTrail Ternopil 2019. Win trail — це трейловий забіг, який відбудеться першого грудня.

Після вдалих стартів «Ternopil Half Marathon» в 2017 та 2018 році бігова спільнота Тернополя вирішила запустити у місті трейловий забіг «Win Trail Ternopil» взимку 2018 року, який проходив на території Кутківецько-Протинятинського зимового лісу.

Минулого року у змаганнях брали участь 150 осіб, а цього року організатори збільшили ліміт учасників до 250 осіб.

— WinTrail — це найсмачніше завершення сезону. Це оновлена траса. Це тепло. Це поширення шарму гірського бігу посеред міських ранерів Файного міста та України, — кажуть організатори. — У 2018-му приблизно 80% учасників — це були гості міста, які з'їхались із різних міст України. Як нам казали, багато хто чув, що наш забіг, окрім хороших трас, класний емоційно.

Для охочих побігати горами пропонують дві дистанції — на 27 та на 9 кілометрів. Організатори кажуть, це оновлені дистанції, які кинуть вас виклик. Основна мета заходу: залучення аматорів і професіоналів до трейл бігу, неформальна тусовка та обмін досвідом після фінішу.

— Ми даруємо емоції, — каже один із організаторів Mike Onyshkiv. — Запрошуємо до нас долучатися, жорстких обмежень немає. Цьогоріч до нас звернувся тернополянин, який хоче взяти участь разом із своєю 4-річною

донечкою. Він буде нести її у спеціальному рюкзаку. Щоправда, я не рекомендую без підготовки брати участь. Бо до цих дистанцій потрібно себе підводити, адже там перепад висот і це може видатися важко для вас. Наша траса маркована, тому ви ще маєте трішки часу до змагань, аби спробувати пробігтися нею і оцінити свої сили перед реєстрацією. Остання, до речі, є обов'язковою.

Незмінним атрибутом цього забігу є борщик-паті, як додають організатори.

— Після фінішу учасники за-

бігу могли відновити свої сили на борщик-паті зігріваючим глінтвейном та солодощами, — каже співрозмовник. — А ще всі зможуть добряче наговоритися.

У стартовий пакет учасника входить: медаль фінішера, стартовий номер учасника з картою змагань, гарячий чай, борщик-паті, глінтвейн, солодощі та торт від Ternopil Running Club, пропозиції від партнерів (за умови наявності партнерів).

Деталі за телефонами 067 351 2637 Ромко Задорожний, 098 020 9468 Mike Onyshkiv.

ЯК МАНДРИ ДОПОМОГЛИ УКРАЇНЦІ ВІДКРИТИ СЕКРЕТИ ЩАСТЯ

Презентації ■ У своїй книзі «Боже[Я] вільна» Юлія Гудошник показала автентичність жителів шести країн через досвід українки, яка подорожує світом у пошуках гармонії

ЛЕСЯ ЗАМОРСЬКА, 0-97-504-25-48,
LESIA.ZAMORSKA@GMAIL.COM

Свій дебютний роман «Боже[Я] вільна», написаний як подорожний щоденник українки, яка, шукаючи своє місце у світі, значно розширює не лише географію, а й збагачує власний духовно-інтелектуальний досвід, представила тернопольчанам молода київська журналістка Юлія Гудошник. Презентація відбулася у книгарні «Є».

До речі, вперше на подію завітала бездомна собака, яку випустила у книгарню сама авторка книги. Тварина зручно вместилися під стільцем і заснула. Модератор Юрій Матовошук жартома звернувся до Юлії Гудошник із пропозицією назвати собаку її ім'ям.

В основі — подорожні нотатки

Роман «Боже[Я] вільна» вийшов у «Видавництві 21» ще на початку осені. Авторка розповіла, що рукопис надсилала у різні видавництва, а надрукувати погодилося три. Найкращі умови були саме у «Видавництві 21», тому роман з'явився там.

— Спочатку я не планувала видати цю книгу, це мої подорожні нотатки, які я писала для себе, — каже Юлія Гудошник. — Саме цим і зумовлений такий формат роману — у вигляді щоденникових записів. Він дуже органічний. Я журналіст-

ка, тому люблю писати. У якийсь момент помітила, що цих записок і нотаток стало дуже багато — аж 500 сторінок друкованого тексту. Тоді виникла ідея, що, можливо, це захочуть прочитати інші люди.

Скоротивши кількість сторінок і додавши кілька сюжетних ліній та персонажів, авторка об'єднала все у роман. Він базується на особистих враженнях від подорожей Юлії Гудошник Німеччиною, Китаєм, Японією, Таїландом, Данією і США.

— У Китаї я три місяці викладала в школі, в Німеччині — навчалася в університеті, в Данії — моя героїня працює, а я навчалася в університеті, у США героїня їде до чоловіка, я була в цій країні з інших причин, — каже авторка.

Спроба зрозуміти інакшість іноземців

Це твір про внутрішню свободу, про ненаситну жагу жити та мистецтво бути щасливим. Пошуки ведуть героїню від німецького гуртожитку до тайського острова, від китайського селища до американського мегаполіса, від данської столиці до японського храму. Кожна подорож дає їй мудрих наставників і відкриває секрети щастя.

— Я хотіла дати більше глибини, культурного пережиття, інсайтів, — розповідає Юлія Гудошник. — Показати, чим живуть інші люди, бо дуже часто, мандруючи, ми ба-

чимо тільки себе. Наприклад, це я і Ейфелева вежа, це я і круасан тощо. Моя книга — це спроба зрозуміти, що думають і відчувають люди тих країн і чи щасливі вони по-справжньому. При цьому моя героїня пропускає все крізь себе, змінюється сама. Водночас вона залишається сама собою, продовжує тікати і змінювати країни.

Письменниця зізналася, що книгу писала для жінок. Планувала охопити читацьку аудиторію 30+, але коли отримали відгуки від людей віком 40+, 50+ і навіть, 70+, то зрозуміла, що створила цікавий продукт.

— Ця книга — то спроба показати, що не все стає глобальним, що є локальне, є глибоке, є забуте глобалізацією, — пояснює авторка. — Скажімо, моя героїня живе на тайському острові, вона там медитує, бо про ту місцевість ще не знають туристи. У Китаї героїня живе в горах у меншині мяо, яка взагалі не знає про інший світ. Тож моя книга — то намагання показати щось унікальне, автентичне і дуже справжнє через досвід українки.

За словами письменниці, героїня роману намагається зрозуміти, чи вона дійсно глобальна жителька, чи її дім усюди. Усі персонажі книги — це збірні образи людей, які зустрічала Юлія Гудошник під час власної мандрівки. Наприклад, сукупним образом багатьох чоловіків є телевізійний магнат Ра, у якого закохана героїня.

Героїня шукає внутрішній баланс

Авторка спростовує стереотип про те, що за кордоном все чудово, що люди там живуть заможні і весело, насолоджуючись кожним днем, і що досить туди переїхати, щоб і самому стати щасливим. На-

Авторка роману «Боже[Я] вільна» Юлія Гудошник розповіла, що в його основі — її подорожні нотатки, які вона писала для себе і не думала видавати

справді, це не так, і кожній людині потрібен час на адаптацію та інтеграцію. Українці в інших країнах залишаються у своїх бульбашках, не занурюючись у життя і проблеми місцевих жителів.

— Моя героїня продовжує свою українську історію, проте намагається жити максимально наближено до локального населення, — каже Юлія Гудошник. — У Данії вона вчить данську мову і мешкає з 5 сусідами-данцями, щоб краще зрозуміти їх. Мандруючи, героїня намагається знайти гармонію, пробує справитись із божевіллям, яке полягає у постійному треба ще і більше. Країни, які вона відвідує, допомагають знайти внутрішній баланс і переконатись у власній самодостатності.

Юлія Гудошник порекомендувала, що саме варто позичити

українцям від жителів тих країн, які описані в романі.

— У китайців українцям треба запозичити цілеспрямованості, у тайців — легкого ставлення до життя, у данців — колективності, в американців — оптимізму, в японців — повільності в проживанні кожної миті, — каже вона. — Українці у свою чергу могли б повчити інших гостинності й свободоловності.

Також письменниця поділилася своєю формулою гармонії.

— Я намагаюся жити так, як мене навчила дорога, — стверджує. — Тобто максимально зосереджуватися на моменті, не думати про минуле, бо його вже немає, і не хвилюватися про майбутнє, бо хтосьна, чи воно буде, краще бути тут і зараз.

Книготерапія для дорослих: ТОП-5 коротких романів про любов

«Щасливі люди читають книжки і п'ють каву» Мартін Люгер Аньєс
Бестселер французької письменниці Аньєс Мартен-Люган — сумна і красива історія

жінки, яка після загибелі коханого чоловіка і доньки втрачає сенс існування. Головна героїня заново вчиться жити, кохати, відчувати. Книга про життя, поділене на «до» і «після», про самотність, надію, любов і віру в себе. Життя головної героїні водночас руйнується, коли в автокатастрофі вона втрачає коханого чоловіка і маленьку донечку.

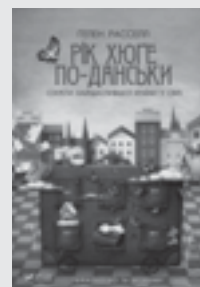
«Чоловік з моїм іменем» Іван Байдак
Іван Байдак неочікувано ввірвався у літературний світ у 2013 році з незвичною за форматом книгою «Особисто

Я особисто Тобі». Незвичною тому, що написана за схемою, як працюють гіперпосилання в інтернеті. Тобто у читача є можливість вибору і він самостійно формує сюжет, у залежності від того, як на його думку вчинив би персонаж. Тому, не зважаючи на маленький формат, у цій книзі ховається кілька історій.

«Людина в пошуках справжнього сенсу» Віктор Франкл
Маленька блакитна книжечка поміститься у будь-яку сумочку і навіть у кишеню чоловічого піджака.

Проте історія, яку розповідає Віктор Франкл, переверне все з ніг на голову і примусить думати над прочитаним не одну ніч. Написана на одному подиху (за 9 днів) і опублікована одразу після Другої світової війни, 1946 року. Відверто, швидко, а, головне, життєствердно психіатр описує власний досвід ув'язнення у концтаборах.

«Рік хюге по-данськи. Секрети найщасливішої країни у світі» Гелен Расселл
Це розповідь колишньої англійки, яка емігрувала у данську провінцію.

Усі зараз думають, як же там класно жити, бо Данію вважають найщасливішою країною світу. Осць тільки книга не лише про це. Авторка пише про податки, облаштування на новому місці, адаптацію до правової системи країни і навіть правила піднімання прапора. А ще відверто та дотепно — про плюси та мінуси у цій далекій країні.

«Літак без неї» Мішель Бюссі
На сторінках своєї книги Мішель Бюссі виклав детективне розслідування довжиною у 18 років, щоби з'ясувати одне: ким насправді є дівчинка, яка

врятувалася під час масштабної авіакатастрофи — спадкоємицею заможної родини з Парижа чи дитиною із простої дьєппської сім'ї? Драматичний зачин обіцяє, що історія так просто не відпустить. Але уважні й ретельні читачі мають всі шанси дізнатися відповідь на головне запитання заздалегідь.

«НИВА» ПІШЛА НА ЗИМОВУ ПЕРЕРВУ ОДНООСІБНИМ ЛІДЕРОМ ДРУГОЇ ЛІГИ

Футбол ■ Найближчого конкурента у турнірній таблиці тернополяни випереджають на два очки. Навесні наступного року на команду очікує ще десять поєдинків

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

У заключному турі першої частини сезону у чемпіонаті Другої ліги тернопільська «Нива» вдома обіграла аутсайдера змагань з рахунком 1:0.

Матч проти «Оболони Бровар-2» відбувся 23 листопада на Тернопільському міському стадіоні. Єдиний та переможний гол у середині другого тайму у складі господарів провів правий захисник Олег Хрустава. Для нього цей м'яч став дебютним у складі «Ниви» на професіональному рівні та дозволив команді піти на зимову перерву на першому місці у турнірній таблиці.

Цьому успіху сприяли і осічки головних конкурентів «Ниви» — житомирського «Полісся» та рівненського «Вереса». Житомиряни втратили перевагу у три м'ячі та зіграли вничю 3:3 у домашньому матчі з петропавлівською «Чайкою». А «Верес» з рахунком 2:1 поступився футбольному клубу «Калуш».

До слова, футболісти «Ниви» зробили приємний подарунок наставнику Василю Малику, який того дня відсвяткував День народження.

— Я вдячний команді за результат. Вдвічі було приємно перемогти саме сьогодні, — каже головний тренер. — Команда йде на зимову перерву лідером, а це означає, що ми працюємо і рухаємося у правильному напрямку, незважаючи на те, що команда у нас одна із наймолодших у лізі. Попереду нас чекає зимова перерва. Сподіваємося, що ми зможемо доукомплектуватися та вирішити свої внутрішні проблеми.

Наставник «Оболони Бровар-2» Олег Мазуренко, попри поразку, діями своїх підопічних залишився задоволеним.

— Сьогодні ми достойно виглядали на фоні лідера чемпіонату, — каже він. — У нашої команди свої завдання. Для нас головне готувати кадри для першої команди «Оболони Бровар». Як показало перше півріччя, ми на правильному шляху. Сподіваюся, що дехто з моїх підопічних має велике майбутнє у професіональному футболі.

Попереду на команді Другої ліги очікує кількомісячна пауза у чемпіонаті. Навесні проведуть третє коло змагань, за підсумками якого і визначать ті команди, які підвищаться у класі. Нагадаємо, що перші дві команди за підсумками сезону на пряму отримають путівку у Першу

Кращим бомбардиром «Ниви» у першій частині сезону став нападник Сергій Кисленко, який забив сім голів

лігу. А команда, що посіде третє місце, зіграє у перехідних матчах з колективом Першої ліги.

Щодо календаря змагань, то, згідно із опублікованим розкладом третього кола, «Нива» перший вес-

няний тур пропустить. А перший офіційний матч наша команда проведе вдома, 28 березня. Суперником «Ниви» буде прямиї конкурент за підвищення у класі — житомирське «Полісся».

ДОВІДКА

Турнірна таблиця чемпіонату Другої ліги після літньо-осінньої частини:

1. «Нива» (Тернопіль) — 41 очко, 2. «Полісся» (Житомир) — 39, 3. «Верес» (Рівне) — 36, 4. «Діназ» (Вишгород) — 31, 5.

ФК «Калуш» — 29, 6. «Поділля» (Хмельницький) — 29, 7. «Чайка» (Петропавлівська Борщагівка) — 26, 8. «Буковина» (Чернівці) — 20, 9. «Нива» (Вінниця) — 20, 10. ФК «Ужгород» — 19, 11. «Оболонь Бровар-2» (Буча) — 16.

Тернополянин тріумфував на відкритій першості Швеції з біатлону

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Лідер чоловічої збірної України тернополянин Дмитро Підручний показав найкращий результат у спринтерській гонці.

Чоловіча збірна України днями взяла участь у заключному передсезонному старті, змагаючись на відкритій першості Швеції. У спринті участь взяв 41 спортсмен, а перемогу отримав капітан збірної України.

Дмитро Підручний зумів завершити гонку без жодного промаху на двох вогневих рубежах та випередив найближчого конкурента швейцарця Беньяміна Вегера майже на 28 секунд.

Додамо, що участь у гонці також взяв дебютант основної чоловічої збірної тернополянин Руслан Бри-

гадир, який фінішував на 32-му місці.

Менш успішно тернополяни виступили у короткій індивідуальній гонці на дистанції 15 км. Дмитро Підручний посів підсумкове 14-те місце. А Руслан Бригадир до фінішу дійти не зміг. Щоправда, друге місце в індивідуальній гонці посів українець Артем Прима.

Наразі чоловіча збірна України готується до старту у новому сезоні Кубка світу з біатлону. Перші гонки стартового етапу заплановані на 30 листопада у шведському Остерсунді. Перший етап триватиме до 8 грудня. За цей період біатлоністи візьмуть участь у п'яти видах змагальної програми.

До попередньої заявки збірної України на перший етап Кубка світу увійшли тернополяни Дмитро Підручний та Анастасія Мер-

Дмитро Підручний (зліва) виграв спринт без жодного промаху на двох вогневих рубежах

кушина. Нагадаємо, що у минулому сезоні Підручний посів підсумкове

18-те місце у загальному заліку Кубка, а Меркушина стала 35-ю.

СПОРТИВНІ НОВИНИ

Обмінялися перемогами

• Чотири очки за підсумками шостого туру чемпіонату України з волейболу серед жінок отримали тернопільські спортсменки.

Візитні поєдинки проти запорізької «Орбіти» відбулися 22 та 23 листопада. У першій зустрічі наші землячки здобули переконливу перемогу 3:1. Але у повторній зустрічі поступилися опоненткам лише у п'ятій партії — 3:2.

У турнірній таблиці підопічні Віктора Туркули посідають другу сходинку. Відставання від лідера, кам'янського «Прометея», становить 11 очок.

У сьомому турі «Галичанка» проведе домашні матчі з луцькою «Волинню». Поєдинки відбудуться 20 та 21 грудня у спортивному комплексі ТНЕУ.

Дві медалі — на Кубку України

• Золоту та срібну нагороду вибороли представники тернопільського центру та спортшколи «Інваспорт». Кубок України з греко-римської та вільної боротьби серед спортсменів з порушенням слуху проводили з 19 по 21 листопада у спортивному залі боротьби у селі Чернобаївка, що на Херсонщині.

Тернопільщину представили чотири борці вільного стилю у вазі 65 кг.

Володарем Кубка України став Андрій Думин. А Микола Василік посів другу сходинку. Четверте та п'яте місця посіли Роман Лис та Андрій Бріль, відповідно.

Спортсмени тренуються під керівництвом тренера Сергія Попика.

У «Абриколі» — ювілейні змагання

• Кубок України з бильярдного спорту «Пул 9» відбувся у тернопільському бильярдному клубі «Абриколь» 16 та 17 листопада.

Для Тернополя ці змагання стали ювілейними, адже вперше Федерація Спортивного Бильярду провела його у нашому місті у 2009 році.

Традиційно серед кращих пулістів України домінували кияни і дніпряни. Кубок серед чоловіків здобув майстер спорту міжнародного класу Віталій Пацура, який зараз готується до міжнародних змагань у США. Серед жінок володаркою Кубка України стала спортсменка з Дніпра, кандидат у майстри спорту, Марина Каляєва.

Тернопільські бильярдисти отримали чудову нагоду позмагатися з іменитими спортсменами. А на відкриті змагання 14-річному тернополянину Олександру Пилипчуку вручили посвідчення КМС.

КІНО

кінотеатр
Сінема Сіті
тел. 47-77-37, квитки — 70-110 грн

«21 міст»
Драма, кримінал, трилер, 28 листопада-3 грудня

«Вальхалла: Тор Рагнарк»
Пригоди, трилер, фентезі, 28 листопада-3 грудня

«Весільний рік»
Комедія, 28 листопада-3 грудня

«Абатство Даунтон»
Драма, 28 листопада-3 грудня

«Крижане серце 2»
Пригоди, сімейний, анімація, 27 листопада-3 грудня, поч. — 10.00, 10.20, 12.05, 14.15, 15.05, 16.25, 18.35

«Мідвей»
Бойовик, військовий, драма, історичний, 27 листопада-3 грудня, поч. — 12.00, 19.00, 20.45

«Мос спекотне літо з Софі»
Мелодрама, 28 листопада-3 грудня

«Ідеальна брехня»
Драма, 27 листопада-3 грудня, початок — 11.55, 21.45

«Зворотній відлік»
Трилер, жахи, 27 листопада-3 грудня, початок — 22.00

«Готель Едельвейс»
Комедія, 27 листопада-3 грудня, початок — 17.15

«Історія Лізи»
Драма, 27 листопада-3 грудня, початок — 17.45

«Аутсайтери»
Біографічний, драма, 27 листопада-3 грудня, початок — 14.45, 19.05, 22.20

«Ангели Чарлі»
Бойовик, комедія, пригоди, 27 листопада-3 грудня, початок — 14.10, 19.55, 23.30

Концерт гурту «Тріода»
Добре відома тернополян «Тріода» — суперфіналісти «Х-фактора» здивують глядачів оригінальною концертною програмою та подарують чудовий настрій. Концерт з новою авторською програмою «Твій світ» гурту «Тріода» відбудеться у ПК «Березиль» 8 грудня о 19.00. Склад гурту: Андрій Гамбаль, Володимир Рибак та Павло Червінський.

«Ліга Сміху Тернопіль: фінал»
Концерт фіналу «Ліги Сміху Тернопіль» відбудеться 28 листопада о 19.00 у ПК «Березиль». Саме у цей день визначать переможців. Команди обіцяють ще більше гумору та жартів. Глядачам буде над чим посміятися. Квитки: 120-200 грн.

Гурт MOTANKA в Тернополі
Музиканти лейблу Napalm Records та переможці фестивалю WACKEN Open Air — гурт MOTANKA презентують дебютний альбом 6 грудня о 19.00 в Koza Bar. Їхня музика вводить глядачів в своєрідний транс та переносить у новий вимір.

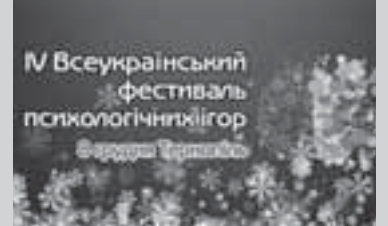
Святослав Кондратів. Вікінг
Маєстро скрипки Святослав Кондратів запрошує відвідати на концерт «Вікінг», який відбудеться 29 листопада о 19.00 у Тернопільському драмтеатрі. Буде океан емоцій від романтичної та експресивної музики. Квитки: від 190 грн.

Завітас Оксана Білозір
У Тернопіль приїде народна артистка України Оксана Білозір. 5 грудня о 19.00 на сцені ПК «Березиль» відбудеться концерт відомої співачки. Для мільйонів українців вона в першу чергу — «Українка, Україночка». Квитки: 100-300 грн.

Концерт гурту «Фіолет»
У грудні гурт «Фіолет» вирушає у тур. У Тернопіль хлопці завітають 1 грудня. Концерт відбудеться о 20.00 у нічному клубі Pulse club. Слухачі почують відомі пісні гурту. «Фіолет» — музичний гурт з Луцька, створений у 2009 році.

IV Всеукраїнський фестиваль психологічних ігор
Фестиваль стартує в Тернополі у ресторані «Тропік» 8 грудня о 9.30. Буде понад 30 ігор найкращих майстрів та авторів ігор всієї України. Вартість квитка: до 7 грудня — 400 грн, до 8-го — 500 грн.

КЛУБИ

ALLURE CLUB
просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

«Ретротека» в Allure
Щонеділі нічний клуб Allure запрошує на «Ретротеку» з DMC Falya відриватися під кращі хіти від 90-х до сьогодні. Вхід до 00.00 — безкоштовний. Після 00.00: дівчата — 50 грн, хлопці — 80 грн.

The Subbotage Party
Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу за останні 30 років музику. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night
Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ
бульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10
Щосуботи запальні сети готують

діджеї з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосереді у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — о 20.00. Приходьте з друзями та заряджайтеся позитивом. Вхід — вільний.

Diamond CLUB
вул. А. Живова, 7
тел. 063-382-30-11
Початок запальних вечірок о 22.00
Вхід до 00.00 — безкоштовний. Після 00.00 — для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80 грн.

NIGHT CLUB PULSE
вулиця Братів Гжицьких, 3-А
Щосереді запальна вечірка BARTENDER. Початок о 22.00. Вхід до 00.00 — безкоштовний. Вхід після 00.00: дівчата — 50 грн, хлопці — 80 грн.

ФІЛАРМОНІЯ

Концерт камерного оркестру
У рамках 80-річчя Тернопільської обласної філармонії 3 грудня о 18.30 в залі філармонії відбудеться концерт камерного оркестру (диригент Кирило Семенченко). Солісти: А. Козира (скрипка, Краків), А. Воронцов (віолончель, Краків), Е. Троян (гобой, Тернопіль). Ведучий А. Оленін. Квитки: 50, 60, 80 грн.

ВИСТАВКИ

«Пікнік на узбіччі»
Виставка живопису Василя Кадара, Володимира Ульянова, Олексія Динника, Руслана Тремби, Тараса Табака, галерея «Бункермуз»

«Живопис»
Виставка картин Богдани Гуменюк (Кременець), художній музей

«Мій погляд»
Виставка гончарних робіт Володимира Довгана, краєзнавчий музей

«Мистецтво зцілює рани»
Виставка 18 вишитих ікон учасник Революції Гідності, волонтера, майстра художньої вишивки, співзасновника Гільдії народних умільців «Перлина» Юрія Дудника (Скала-Подільська), краєзнавчий музей

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА
(бульв. Т. Шевченка, 6).
Тел. 52-40-66,
квитки 30-70 грн, поч. — 19.00

«Майська ніч»
Музична комедія, сценічна редакція В. Жили за М. Гоголем, поч. 19.00 — 27 листопада

«Сорочинський ярмарок»
Музична комедія, сценічна редакція В. Жили за М. Гоголем, поч. 19.00 — 28 листопада

«Як наші діди парубкували»
Музична комедія-жарт, В. Канівець, поч. 19.00 — 30 листопада

«Кришталева тувфелька»
Музична казка, А. Ліндгрена за мотивами казки Ш. Перро «Попелюшка», поч. 13.00 — 1 грудня

«Мартин Боруля»
Музична комедія, І. Карпенко-Карий, поч. 19.00 — 1 грудня
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛЬКИ
(вул. Січових стрільців, 15).
Тел.: 52-49-54, 52-49-57, 25-15-69,
квитки — 30 грн,

«Сестриця Оленка та братик Івасик»
Казка, К. Черняк, поч. 12.00, 14.30 — 1 грудня

КУПЮРА В ДВА ДОЛАРА ТА ГРИВНІ З ГАРНИМИ НОМЕРАМИ: ЩО ПРОДАЮТЬ ОНЛАЙН

Гроші ■ Чимало тернополян займаються колекціонуванням паперових грошей. Хтось збирає банкноти різних країн, хтось — українські гривні, які друкували різні голови НБУ, а хтось «полює» на банкноти з гарними номерами. Ми зробили підбірку найдорожчих та найцікавіших банкнот, які продають тернополяни в інтернеті. Перевірте, може і у вашому гаманці є гривня з «гарним номером»

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96, VADIMEV15@GMAIL.COM

100 гривень з гарним номером — 3000 гривень

У боністиці існує окремий напрямок колекціонування, коли купюра цінується за її номер. Цінність їй можуть дати цифри, які повторюються в номері, номери, які нагадують дати народження тощо. Серед колекціонерів навіть існує думка, що банкноти з гарними номерами вилучають одразу після друку, щоб продати колекціонерам. Продавець вказує, що банкнота в гарному стані. Її номер — UA5558555

2 гривні із «золотим номером» — 1000 гривень

Ще одну купюру з гарним номером продає житель Тернополя. Номер купюри — T67577775. Купюра в гарному стані. Схожих пропозицій в інтернеті є чимало, однак справжній попит є лише на ті банкноти, які мають справді цікаві номери.

Два долара 1976 року — 300 гривень

Банкнота номіналом в 2 долара зустрічається дуже рідко. Виробництво таких було припинено ще в 1966 році, але через 10 років з нагоди святкування 200-річчя незалежності США виробництво ненадовго відновили. Наразі купюра зустрічається нечасто. Продавець вказує, що купюра в гарному стані. Якщо у США таку знайти можна без проблем, то українським колекціонерам з цим значно важче.

Колекційний набір з банкнотою 100 фунтів — 1500 гривень

Тернополянин продає ексклюзивний набір для любителів фільму «Поїздка в Америку» 1988 року. Набір складається з оригінальної банкноти з фільму «100 фунтів За-мунда», автографа актора Арсеніо Холл, вінілової пластинки «The System — Coming To America» 1988 та квитанції про покупку набору на eBay

Банкнота 1 Гривня 2005 року — 200 гривень

Тернополянин продає банкноту номіналом 1 гривня старого зразка. Вона вже фактично не зустрічається в обігу. Однак придбати її можна значно дешевше, оскільки вона не має особливої цінності для колекціонерів.

РЕКЛАМА

Гарячі ціни тижня (з 27.11.2019 по 03.12.2019)

↓ ВИГОТОВЛЕННЯ www.kamin-top.com.ua
 ПП «Вершина комфорту»

КАМИНИ, ТОПКИ
 Мармур, камінь (лісковик)

- сауни
- хамами
- соляні кімнати

від **7000⁰⁰** грн

вул. Крушельницької, 57 (біля світлофора)
 тел.: (096)448-84-86, (096)227-73-37, (097)960-13-66

Професійна ЧИСТКА ДИМОХОДУ

ВІКНАР'OFF МАЙСТЕР ВІКНОНОЇ СПРАВИ ФІРМОВИЙ САЛОН

ВІКНА • ДВЕРІ • ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

вул. князя Острозького, 70.
 тел.: (0352) 42-00-52, (097)909-49-46, (097)909-49-43
www.viknaroff.te.ua

1300

1400

5-к камерний профіль

1 892 грн LWS 3 NEW

2 116 грн MegaLine 500

— Дорогий зятю, вбий же ти, нарешті, цю муху! Вона переносить заразу!

— Мамо, вгамуйтеся, вона вас не підніме...

Дратує, коли кажуть, що ти не вмєш формулювати свої думки, хоча ти цілком навіть дуже, ну це, як би так.

— Правда, що жінки люблять вухами?
— Так, їм подобається хрускіт грошей.

Взуття може багато розповісти про людину. Якщо взуття лупить вам в боки і в обличчя, то його господар чимось вкрай схвильований, наприклад.

Не знаю, як у нас розраховували прожитковий мінімум, але мій кіт, що важить 6 кг, реально за місяць прожирєє більше.

Ту англійську, яку нас навчили в школі, розуміють тільки ті, хто навчався в нашій школі.

Ніщо так не сприяє розвитку потреб, як відсутність здібностей.

— Сидоров може працювати? Повернувся, нарешті, із запою?
— Він каже, що може працювати прямо звідти.

— І тут нас зупинив поліцейський і запропонував обміняти тисячу гривень на «Всього доброго».

Високі технології через 20 років: Оксанко, у мене на бритві гроші закінчилися, скинь мені з праски!

Ми живемо в епоху великих орфографічних відкриттів!

Коли навчаєшся на платному:
— Що ви знаєте про теорію струн?
— А, ну це береш гітару і пальцями такий «Труннь».

— Відмінно, давайте заповілку.
Син психолога ніколи не кричав в магазині іграшок: «Купи, купи!»
Він починав з віддаленої теми, наприклад:

— Мамо, а твоє дитинство теж було важким і безрадісним?

— А чому тебе так цікавлять мої плани на вихідні?

— Та от думаю, куди піти, щоб тебе не зустріти.
Як швидко летить час: не встиг прокинутися, а вже зазіпнівся на роботу.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «РИА ПЛЮС», №46

АКВАЛАНГ Д ПІКМ КВБ
ДИНОЗАВР Л ГРИВ Г Л З
Г Н Д АКІД А ІЗОЛДА К Б
ГАПСТУК О АНТОН МОТОР Р Р
І Р ЕСТЕ В ЕКЕР Ш МЕТА
СОРВАРД Е АСТАТ ТЕН ДЕМОС
БАУЛ РАВІ В НОМ Т Р
В Ж С Т С І Р ОРЕСТ
ВАТ МАМОНТ БРІД К П Л
ПАК ДОЛАР Р Н ПАЛЬТО
Г Р К З Р С С ЗАТОНКА Е У
НЕПТУН БОРТУНІР Ч КАРАВАН
І А ПОХІВ Р ЧОБИТ Я П Л В
ТЕНДЕР З ДУШ П Я М САЛЬТО
РАНЕТ ЧАПЕК ВАЗА АБАК
О УКОЛ СУДАН КОРОНА
БАЙЕР КЕНОН РЕПЕ І МАМ

ТИЖНЕВИК «РИА ПЛЮС»
Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «РІА плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Тижневик «РІА плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем.
Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Зроблено в Тернополі», «Новини компаній», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції.
Буквосполучення **RIA, PIA, PIA** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ
м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б (колишній будинок офіцерів). Працюємо 9.00-18.00.
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.
Телефони редакції: (0352) 43-00-50, 43-00-56
Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) 43-00-50, 43-00-56
«РІА плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>
ПРАВИЛА ПОДАВАННЯ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»
Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Головні редактори: Наталія Бурлаку — 097-445-82-67, Мар'яна Дохват — 097-783-53-39.
Дизайн та верстка: Ольга Рагуцька
Відділ реклами: 43-00-50.
Відділ кур'єрської служби та передплати: Лілія Павлишин, 095-837-87-14.
Відділ оголошень: 098-477-12-70
Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром РІА.
Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.
Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12-А, тел. 0-432-55-63-97.
Тираж **27541** примірників. Зам. № **191247**

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ
ексклюзивної рекламної агенції
ТОВ «РІА МЕДІА»:
р/р 26002012027968
код ЄДРПОУ — 40914460
в ПАТ «УкрСоцбанк»,
м. Вінниця, МФО 300023,
свід. про реєстр. плат. ПДВ
№ 1602084500053.
Інд. податк. номер
409144602081.
Передплатний індекс
22196

КАРТОН-ПЛАСТ

ГАЙОВА 30 ЖИВОВА 25
 КОПЕРНИКА 3 ОБ'ЇЗНА 17
 15 КВІТНЯ, 15 РУСЬКА 5

МАКУЛАТУРА
 ПОЛІЕТИЛЕН

ПІДДОНИ

ЄВРО-КУБ

ПАКУЙ ТА ВЕЗИ!

тел.: 25 88 28, 52 00 50
 (067) 350 20 58, (067) 350 20 60

Погода у Тернополі

	гісметео	синоптик
СЕРЕДА, 27 ЛИСТОПАДА	0°C +3°C	-1°C +2°C
ЧЕТВЕР, 28 ЛИСТОПАДА	0°C +4°C	-1°C +3°C
П'ЯТНИЦЯ, 29 ЛИСТОПАДА	+3°C +10°C	+4°C +8°C
СУБОТА, 30 ЛИСТОПАДА	-1°C +6°C	0°C +4°C
НЕДІЛЯ, 1 ГРУДНЯ	-4°C +2°C	-2°C +2°C
ПОНЕДІЛОК, 2 ГРУДНЯ	-2°C +2°C	-1°C +2°C
ВІВТОРОК, 3 ГРУДНЯ	0°C +2°C	0°C +1°C

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР

Запрошує жінок взяти участь у програмах:

СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА

Вимоги:

- жінок віком до 35 років;
- наваність хоча б однієї здорової дитини;
- фізично і психологічно здорова;
- без шкідливих звичок.

ДОНАЦІЇ ЯЙЦЕКЛІТИН

Вимоги:

- вік до 32 років;
- наваність хоча б однієї здорової дитини;
- задовільне соматичне здоров'я;
- відсутність спадкових захворювань;
- відсутність шкідливих звичок.

Деталі за телефоном: **098 8 580 580**

на роботі
 вдома!
 на природі

РАДІО
П'ЯТНИЦЯ
 91.2 FM

У НАС ЗАВЖДИ
П'ЯТНИЦЯ!

НАШЕ RADIO 104.1 FM

СЛУХАЮ
 ЗАВЖДИ

П.П. Бурмака Н.П. 30 листопада 2019р. в 8-00 год.

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР НАДІЇ БУРМАКИ

ЕФЕКТИВНЕ ЛІКУВАННЯ:

- АЛКОГОЛІЗМУ
- ІГРОМАНІЇ
- ЗАЙВОЇ ВАГИ
- КУРІННЯ

Лікування проводиться індивідуально. www.nadiya.com.ua

м. Тернопіль, вул. Замкова, 14 (вт. -Тернопіль-); тел.: (0352) 42-00-22, (067) 451-44-26, (073) 550-58-30

Увага!

ЗАЧИНЕНО **ВІДЧИНЕНО**

Пункт прийому оголошень знаходиться на вул. Сагайдачного, 2 (у магазині «Преси»)

Проектний Менеджмент

Круїма спеціалізація у Волинській IT-Академії БІЗ найкращих РМ-ів

Реєструйся на сайті: ita.in.ua

Твій шанс стати професійним РМ-ом і потрапити в світ IT

067 431-19-21

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР

Запрошує чоловіків взяти участь у програмі

ДОНАЦІЇ СПЕРМИ

Вимоги:

- наваність хоча б однієї здорової дитини;
- без соматичних та спадкових захворювань;
- фізично і психологічно здорова;
- без шкідливих звичок.

Деталі за телефоном: **098 8 580 580**

Гарантуємо винагороду за участю в програмі

Склад МАТРАЦІВ і меблів

(096) 00-111-00

Гороскоп

- ОВЕН** Якщо ви хочете отримати нові знання, піти на курси, чи довершити почату справу до кінця – зробіть це.
- ТЕЛЕЦЬ** Тиждень наділить вас життєвими силами, зміцнить впевненість у собі та дозволить вам відновити внутрішню рівновагу.
- БЛИЗНЮКИ** Сміливо беріться за нові проекти на роботі, результати ви побачите зовсім скоро і вони вас неабияк потішать.
- РАК** Слідкуйте за своїм внутрішнім станом. Не піддавайтесь агресії чи смутку, адже ви можете нашкодити дружбі, яку дуже цінуєте.
- ЛЕВ** Якщо ви давно йшли до якоїсь мети, то вже наприкінці тижня зможете потішитися результатом своєї праці.
- ДІВА** У цей період вам буде притаманна красномовність – головне пам'ятайте, що нічого соромитися, коли вже взяли за справу.
- ТЕРЕЗИ** Розділяйте свою радість з друзями, бо вони можуть від вас відгородитися, а повернути вам їхню довіру буде дуже складно.
- СКОРПІОН** Проявляйте обачність як в словах, так і в діях. Не звертайте увагу на плітки, є ризик потрапити у дуже незручне положення.
- СТРЕЛЕЦЬ** Дайте собі трохи відпочинку: переключіться на перегляд фільму, читання книжки. Будь-який відпочинок дасть вам прилив сил.
- КОЗЕРІГ** Не вірте пліткам, адже ви можете не лише зіпсувати стосунки з близькими, а й втратити дорогу для вас людину.
- ВОДОЛІЙ** Мудрість і витримка будуть вашим незмінним супутником на роботі. Тож не хутуйте рішеннями, які вам підказує інтуїція.
- РИБИ** Намагайтеся вирішувати конфлікти спокійно і без поспішних висновків. Це допоможе вам прийняти правильно рішення.